

Tawureta Munsa Isirayila xa Yεtε Sεtεs **Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra**

Isirayila xa taruxui fōlōxi Tawureta Munsa xa kitaabui singe nan kui, e naxan ma «Fe Fōlō Fōlō.» Na sora dōnxōe a masenma Isirayila sabatixi Misira bōxi ma ki naxe Annabi Yusufu xa waxati.

Yusufu nun a taarae to faxa, Isirayila nun Misira xa dēfanyi naxa xurun fōlō. A rajonyi Isirayila naxa findi Misira xa konyie ra. Misira mange naxa e rawali a jaaxi ra, e xa taae ti a bε.

Kōnō Alatala naxan mu neemuma a xa jama ma, a naxa Annabi Munsa xεs Misira bōxi ma alako Isirayila xa xōreya sōtō. Ala naxa kaabanako magaaxuxi fu raba Munsa saabui ra, han Firawuna naxa Isirayila bōnsōe keri. Isirayila to jere fōlō, e naxa Xulunyumi baa li Misira bōxi naaninyi ra. Firawuna nun a xa sōorie naxa kata e sōntōde menni, kōnō Ala man naxa kaabanakoe raba, a kira rabi baa tagi Isirayilakae girima dennaxε. Firawuna xa sōorie to bira e fōxō ra, Ala naxa baa ragali e xun ma.

Naakiri ma Isirayila naxa jere fōlō gbeng-berenyi ma sigafe ra Kanaan bōxi ma, Ala dennaxε laayidixi e bε. Kira xōn ma a naxa a xa seriye fi Annabi Munsa ma Turusinina geya fari jama ya xōri. Kōnō a mu bu, jama naxa Ala xa seriye matandi, e kuye batu. Na nan a niya Ala

naxa nate tongo e xa e ne're gbengberenyi ma ne tongo naani bun ma, alako Ala matandi birin xa faxa kira xon beenu e xa die xa so Kanaan bɔxi ma.

Na ne're kui Ala naxa lu e ya ma a xa hɔrɔmɔlingira saabui ra. A xa nɔ're nu na na xun ma kɔ'e nun yanyi. E biyaasi temui, e hɔrɔmɔlingira ragoro, Ala xa nɔ're nu tixi e ya ra han a yire li e yonkinma dənnaxe. Na mɔoli raba ne na ne tongo naani birin bun ma.

Yi kitaabui rajonma Annabi Munsa xa faxe nan ma. Beenun a xa laaxira, a naxa Isirayila nama taxu Yosuwe ra naxan fama e rasode Kanaan bɔxi ma.

Ala lufe a xa jama ya ma, a e xaran tinxinyi ra, a e makanta sənbe ra, na birin findixi misaali nan na Ala xa jama be won ma waxati. Ala wama won xun tife kira fanyi ma sigafe ra ariyanna a won nasoma dənnaxe. Ala xa won mali na biyaasi kui. Amina.

Tawureta Munsa Isirayila xa Yete Sotce

Isirayilakae xa konyiya Misira bɔxi ma

¹ Isirayila xa die xilie nan ya, naxee e baba Yaxuba mati Misira bɔxi ma, a nun e xa denbayae:

² Ruben, Simeyon, Lewi, Yuda,

³ Isakari, Sabulon, Bunyamin,

⁴ Dana, Nafatali, Gadi, nun Aseri.

⁵ Yaxuba xa die nun a xa mamaadie nu lanxi mixi tongo solofera nan ma. A xa di Yusufu jan nu bara siga Misira.

⁶ Yusufu nun a ngaxakerenyie dangi xanbi,

⁷ Isirayilakae naxa yiriwa Misira bɔxi ma, e senbe nu luma xun masa ra.

⁸ Na waxati mange gbete nan nu na Misira xun ma, naxan mu Yusufu kolon.

⁹ A naxa a fala a xa jnama bɛ, «Wo a to, Isirayilakae yiriwaxi ki naxe, a bara findi kontɔfili ra won bɛ. E bara dangi won na.

¹⁰ Won xa kɔcta nde raba alako e naxa wuya xɔrɔxɔe dɔxɔ e ma Pitomi nun Ramesesi taae tife ra. Misira mange Firawuna nu donse malanma na taae nan kui.

¹¹ Na kui, mange naxa e findi konyie ra, a wali xɔrɔxɔe dɔxɔma e ma ki naxe, e man nu sigama gbo ra na ki ne, han Misirakae bɔjɛ naxa rajaaxu e ma Isirayilakae xa fe ra.

¹² Misirakae naxa e rawali a jaaxi ra.

¹³ E naxa e tɔɔrɔ wali xɔrɔxɔe ra ałɔ biriki bɔnbɔfe nun xee rawalife. E naxa konyiya jaaxi dɔxɔ e ma.

¹⁴ Misira mange naxa Isirayilakae xa dirasuxuie Sifira nun Puwa yamari,

¹⁵ «Wo na Isirayila gine xa di rasuxu, xa xemə nan a ra, wo a faxa keren na. Xa gine nan a ra, wo xa a lu a xa balo.»

¹⁶ Kɔnɔ dirasuxuie to nu gaaxuma Ala ya ra, e mu nu Misira mange xa yaamari rabatuma. E naxa di xememae lu e xa balo.

¹⁷ Mange naxa dirasuxuie xili, a naxa e maxɔrin, «Munfe ra wo di xemee luma, e xa balo?»

¹⁹ Dirasuxuie naxa Firawuna yaabi, «Isirayila ginεe sεnbε gbo Misira ginεe bε. Beenu dirasuxui xa e yire li, e jan bara di bari.»

²⁰ Ala naxa hinne na dirasuxuie ra. Isirayila nama naxa wuya dangife a singe ra.

²¹ Dirasuxuie to gaaxu Ala ya ra, Ala naxa die fi e fan ma.

²² Na temui, Firawuna naxa a xa jama birin yamari, «Wo Isirayilakae xa diyore xemee woli Nili xure ma, kono wo e xa di ginεe tan lu, e xa balo.»

2

Munsa mofe Misira

¹ Xemee nun ginε nde naxa e boore futi, e birin fatan Lewi bɔnsɔe nan na Isirayilakae ya ma.

² Na ginε naxa tεεge, a di xemee bari. A to a to di fanyi nan nu a ra, a naxa a nɔxun kike saxan.

³ A to mu nu nɔma a nɔxunde sɔnɔn, a naxa kɔlime debe maso dole ra, a diyore sa a kui, a fa debe dɔxɔ Nili xure ma yoforoe tagi.

⁴ Na diyore taara ginεma nu tixi yire nde, a ya tixi a xunya ra, alako a xa a kolon fe naxan fama na lide.

⁵ Firawuna xa di ginε naxa goro Nili xure ma a maxade. A to debe to yoforoe tagi, a naxa a xa konyi ginε nde xεe a tongode.

⁶ A to a rabi, a naxa di xemee to a kui, a wafe. A naxa kinikini a ma, a fa a fala, «Isirayilaka nde xa di na a ra!»

⁷ Na temui, diyore taara naxa Firawuna xa di ginε maxɔrin, «N xa siga Isirayila dingε nde xili i bε, a xa fa xijε fi a ma?»

⁸ Firawuna xa di gine naxa a yaabi, «Iyo.» Diyore taara naxa siga, a sa diyore nga xili.

⁹ Firawuna xa di gine naxa a fala diyore nga be, «Yi diyore xanin, i xa xijə fi a ma n be. Ni sare firma ne.» Diyore nga naxa diyore tongo, a xijə fi a ma.

¹⁰ Diyore to mō, a nga naxa a xanin Firawuna xa di gine xon ma, a findi na xa di ra. A to a raminixi ye nan xɔ̄ra, a naxa a xili sa Munsa, naxan falaxi «minife» Eburu xui ra.

Munsa sigafe Madiyan

¹¹ Munsa to fonikeya rakamali, a naxa siga a ngaxakerenyie yire, a xa e xun mato a ra e xa wali xɔ̄cɔ̄xɔ̄ kui. A to a ngaxakerenyie yire li, a naxa Misiraka nde to Isirayilaka nde bɔ̄nbɔ̄ ra.

¹² A to mu mixi yo to na longori, a naxa na Misiraka faxa, a fa a fure nɔ̄xun meyenyi kui.

¹³ Na kuye iba, Munsa man naxa mini, a Isirayilaka firin to sɔ̄nxɔ̄ ra. A naxa mixi maxɔ̄rin nɔ̄ndi mu na naxan be, «I bariboore bɔ̄nbɔ̄fe munfe ra?»

¹⁴ A naxa a yaabi, «Nde i findixi mangə nun kiitisa ra muxu xun ma? I wama n fan faxafe ne, alo i na Misiraka faxa ki naxə?» Munsa naxa gaaxu. A naxa a fala a bɔ̄jə ma, «N naxan nabaxi a bara kolon.»

¹⁵ Firawuna to a kolon Munsa naxan nabaxi, a naxa kata Munsa faxade. Kɔ̄nɔ Munsa naxa a gi Firawuna ma, a sa sabati Madiyan bɔ̄xi ma. Munsa to siga naa, a naxa kɔ̄lɔ̄nyi nde li, a fa dɔ̄xɔ̄ a xa a malabu.

¹⁶ Madiyan serexedubə xa di gine solofera naxa fa ye bade na kɔ̄lɔ̄nyi yire e baba xa xurusee be.

¹⁷ Kono xuruse dəmadonyi ndee fan naxa fa, e naxa wa na ginee kerife. Munsa to na to, a naxa keli, a na ginee xun magere so, a fa ye fi e xa xurusee ma.

¹⁸ Na ginee to gbilen e baba Reyuweli yire, a naxa e maxɔrin, «Munse a niyaxi wo gbilenxi sinnanyi ma to?»

¹⁹ E naxa a yaabi, «Misiraka nde bara muxu ratanga xuruse dəmadonyi kobie ma, a man fa ye ba won ma xurusee bε.»

²⁰ Reyuweli naxa a xa di ginee maxɔrin, «A na minden? Wo a luxi naa munfe ra? Wo sa a xili, wo donse so a yi ra.»

²¹ Munsa naxa tin sabatide Reyuweli xɔnyi. Reyuweli naxa a xa di gine Sipora fi Munsa ma, a xa a dɔxɔ.

²² Sipora naxa di xemə bari a bε. Xɔŋe nan to lanxi Munsa ma na bɔxi ma, a naxa a xa di xili sa Gerisomi, naxan wama a falafe, «Xɔŋe nan n na yi bɔxi ma.»

²³ Ne wuyaxi dangi xanbi, Misira mangə naxa faxa. Isirayilakae nu e mawafe Ala bε e xa konyiya xɔrɔxɔe xa fe ra. Na maxandi naxa Ala li.

²⁴ Ala naxa e wa xui me. A naxa ratu a xa saatə ma naxan xirixi a tan nun Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba tagi.

²⁵ Na kui Ala naxa a ya rafindi Isirayilakae ma, a xa a jnengi sa e xɔn ma.

3

Munsa xa xεεraya

¹ Munsa bitanyi Yetiro nan nu na Madiyan serexedube ra. Munsa naxa Yetiro xa xurusee xanin wula i yire makuye, han a sa Ala xa geya Xorebe li.

² Menni Alatala xa maleke naxa mini a ma wuri bili lanmadi ma, naxan radexexi. Munsa naxa a mato, te nu na na wuri bili ma, kono wuri bili mu ganxi.

³ Munsa naxa a fala a yetε ma, «N xa n makore yi kaabanako ra, n xa a kolon munfe ra wuri bili lanma mu ganxi.»

⁴ Alatala to Munsa to a makroxi wuri bili ra alako a xa a igbe, a naxa a xili kelife na wuri bili ma, «Munsa, Munsa!» Munsa naxa a ratin, «N tan nan ya.»

⁵ Ala naxa a masen a be, «I naxa i makore be ra. Sankirie ba, barima i tixi yire seniyenxi nan ma.»

⁶ A man naxa a masen, «I baba Marigi Ala na n tan na, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Ala.» Munsa to na me, a naxa a yatagi makoto, barima a nu gaaxuxi Ala matofe ra.

⁷ Alatala man naxa yi masenyi ti Munsa be, «N bara n ma jama xa toore to Misira boxi ma. N bara e wa xui me e xa konyiya kui. N nengi saxi e xa toore xon ma.»

⁸ N goroxi na nan ma, n xa fa e bade Misirakae yi ra, n xa e raso boxi fanyi ma, lude gbegbe na dənnaxe. Xine nun kumi gbo naa, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae nun Yebusukae xonyi.

⁹ Yakosi Isirayilakae wa xui bara n li. N man bara jaxankate to Misirakae naxan dɔxɔfe e ma.

10 Siga, n bara i xee Firawuna xon, i xa n ma jnama Isirayila ramini Misira.»

11 Munsa naxa a fala Ala be, «Mixi mooli mundun na n tan na, n xa siga Firawuna ma Isirayilakae raminife ra Misira?»

12 Ala naxa a yaabi, «Won birin na a ra. I na ge jnama raminide Misira boxi ma, wo fama n batude yi geya nan fari. Na findima tonxuma ra, fa a fala, n tan yati nan i xeexi.»

13 Munsa naxa a fala Ala be, «N na sa a fala Isirayilakae be, ‹Wo benbae Marigi Ala nan n xeexi wo ma,› e fa sa n maxorin i xili ma, n yaabi mundun fima e ma?»

14 Ala naxa a masen Munsa be, «N na ‹naxan na› na. I xa Isirayilakae yaabi, ‹Ala naxan na, a bara n xee wo ma.›»

15 Ala man naxa a masen Munsa be, «I fama woyende yi ki ne Isirayilakae be, ‹Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala, Ala naxan na, na nan n xeexi wo ma.› N xili nan na ki abadan, n wama mixi birin xa n xili na ki ne temui birin.

16 Sa Isirayila kuntigie malan, i a fala e be, ‹Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini n ma. A bara a masen n be, ‹N bara fe to e naxan dəxəfe wo ma Misira.»

17 N bara nate tongo wo raminife ra Misira wo xa tɔɔre kui. N xa wo xanin Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi, xijne nun kumi xelema dənnaxə.»»»

18 «Isirayila kuntigie na ge i xui ramede, wo sigama ne Misira mangé yire a falafe ra, ‹Isirayilakae Marigi Alatala bara fa muxu fɔɔx̥ ra. I xa muxu sago sa muxu xa fεεjən saxan jere

raba gbengberenyi ma, alako muxu xa sεrεxεe ba muxu Marigi Alatala bε.»

¹⁹ N a kolon Misira mange mu tinma wo lude wo xa siga, xa n mu n sεnbe masen a bε.

²⁰ Na kui n fe magaaxuxie rabama nε Misirakae ra, n e tɔɔrɔ kaabanakoe ra. Na dangi xanbi, e xa mange tinma nε wo xa siga.

²¹ N man a ragirima nε Misirakae xa wo ki, alako wo naxa siga wo bεlεxε igeli ra.

²² Isirayila gine birin xa e dɔxɔboore Misirakae makula yirabase gbeti nun xεεma daaxie ra, a nun sosee, wo naxee soma wo xa die ma. Na kui wo harige bama nε Misirakae yi ra.»

4

Alatala a sεnbe masenfe Munsa bε

¹ Munsa naxa Alatala maxɔrin, «Xa Isirayilakae mu sa la n ma masenyi ra, e fa a fala, «Alatala mu minixi i ma feo,» n munse rabama fa?»

² Alatala naxa a maxɔrin, «Munse na i bεlεxε na ki?» A naxa a yaabi, «N ma yisuxuwuri.»

³ Alatala naxa a yamari, «A woli bɔxi.» A to a woli bɔxi, na naxa mafindi bɔximase ra, Munsa fa a gi a ya ra.

⁴ Alatala naxa a masen a bε, «I bεlεxε itala i xa a suxu a xuli ma.» Munsa naxa a bεlεxε itala. A to a suxu a bεlεxε ra, na naxa findi yisuxuwuri ra.

⁵ Alatala naxa a masen a bε, «Na findima tɔnxuma ra e bε, fa a fala, e benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini i ma.»

6 Na dangi xanbi, Alatala man naxa a masen a bε, «I belexε sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a fa a ramini, kune a belexε rafixεxi.

7 A man naxa a yamari, «I man xa i belexε sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a belexε naxa yalan kerēn na.

8 Alatala naxa a masen a bε, «Xa Isirayilakae mu la i xui ra, xa na mu a ra na tōnxuma singe ra, temunde e fama nε lade i ra na tōnxuma firin nde xa fe ra.

9 Xa e mu la i xui ra na tōnxuma firinyie xa fe ra, i xa ye tongo Nili xure, i a rafili bɔxi ma. A findima nε wuli ra kerēn na.»

10 Munsa naxa Alatala yaabi, «N Marigi, i a kolon i xa konyi mu fata wɔyεnde. N nenyi binya n dε i kabi n dimedi temui. To masenyi mu na fe masaraxi.»

11 Alatala naxa a masen a bε, «Nde mixi nenyi rakelima? Nde mixi findima boboe ra, xa na mu tulixɔri? Nde mixi findima ya kanyi ra, xa na mu dɔnxui? N tan Alatala xa mu a ra?»

12 Siga. N i malima masenyi tide. N masenyi yati rasoma nε i dε i, i naxan tima.»

13 Munsa naxa a yaabi, «N Marigi, yandi, mixi gbete xee.»

14 Na kui Alatala naxa xɔnɔ Munsa ma. A naxa a masen a bε, «I taara Haruna go? Lewi bɔnsɔε mu a ra? N a kolon, na tan fata wɔyεnde. A jan na fafe i ralande. A sεewama nε i tofe ra.»

15 I masenyie tima nε a bε, a naxan falama jama bε. N wo firin malima na kui. N a masenma wo bε wo lan wo xa naxan fala.

16 Haruna i xui madangima jama bε, alɔ namijɔnmɛ Ala xui madangima ki naxε.

17 I xa i xa yisuxuwuri tongo. I kaabanako birin nabama a tan na.»

Munsa gbilenfe Misira

18 Na temui Munsa naxa gbilen a bitanyi xɔnyi, a a fala a bε, «N wama sigafe ngaxakerenyie yire Misira bɔxi ma, n xa a kolon e xa fe na ki naxε.» Yetiro naxa a yaabi, «Siga bɔñesa kui.»

19 Alatala nu bara a masen Munsa bε Madiyan bɔxi ma, «I xa gbilen Misira. Naxee nu wama i faxafe, nee birin bara faxa.»

20 Na kui Munsa naxa a xa gine nun a xa die baki sofalee fari, e gbilen Misira. Munsa naxa a xa yisuxuwuri fan xanin, Ala naxan ma fe fala a bε.

21 Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bε, «I na gbilen Misira, i xa kaabanako birin naba Firawuna ya i, n naxee saxi i sagoe. Na temui n tan nan a xaxili raxɔrɔxɔma, alako a naxa tin n ma jama bεnjinde.

22 I xa a fala Firawuna bε, «Alatala xui nan ya, Isirayila, n ma di singe nan a ra.

23 N bara i yamari i xa a bεpjin alako a xa siga n batude. I to bara tondi na ra, n i xa di singe faxama nε.»

24 Munsa to nu na biyaasi kui sigafe ra Misira, Alatala naxa mini a ma kɔε ra, a xa a faxa,

25 kɔnɔ Munsa xa gine Sipora naxa a xa di xemɛ sunna gɛmɛ xɛjɛnxi ra, a na soli sa a sanyi ma. A naxa a fala, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli kerɛn.»

²⁶ Na kui Alatala naxa Munsa lu na. Sipora xa masenyi, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli kerɛn,» a nu wama sunne wuli nan xa fe falafe.

²⁷ Alatala naxa a masen Haruna bε, «I xa siga Munsa ralande gbengberenyi ma.» A to naralan Munsa ra Ala xa geya ma, a naxa a sunbu.

²⁸ Munsa naxa Alatala xa xεəraya birin ya ba a bε. A naxa na kaabanako fee fan fala a bε, Ala naxan fixi a ma a rabafe ra.

²⁹ Munsa nun Haruna to Isirayilakae li, e naxa Isirayila fori birin malan.

³⁰ Haruna naxa dεntεgε sa e bε Alatala naxan masenxi Munsa bε. A naxa kaabanakoe fan naba jama ya xɔri.

³¹ Nama naxa la na birin na. E to a kolon a Alatala jεngi saxi Isirayilakae xɔn ma e xa tɔɔrε kui, e naxa e igoro bɔxi, e suyidi Ala bε.

5

Munsa nun Haruna sigafe Firawuna yire

¹ Na dangi xanbi, Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire. E naxa a fala a bε, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, <N ma jama bεpin, alako e xa siga n ma sali rabade gbengberenyi ma.»»

² Firawuna naxa yi maxɔrinyi ti, «Nde tan na na Alatala ra, n lan n xa naxan xa yaamari rabatu Isirayila bεpinfe ra? N mu Alatala kolon! Na kui, n mu nɔma a lude Isirayila xa siga fefe ma!»

³ E naxa a fala a bε, «Isirayila Marigi Ala bara fa muxu fɔxɔ ra. A lu muxu xa biyaasi xi saxan gbengberenyi yire, alako muxu xa sεrɛxεe

ba muxu Marigi Alatala bε, xa muxu mu na raba muxu sɔntɔma nε wuganyi ra, xa na mu santidegεma ra.»

⁴ Misira mange naxa e yaabi, «Munsa nun Haruna, munfe ra wo wama jnama bafe wali dε i? Wo siga wo xa wali ra.

⁵ Yi jnama to bara gbo yε yi bɔxi ma, wo wama e xa wali nan xun nakanafe fa.»

⁶ Na lɔxɔs Firawuna naxa konyie xa mangee nun wali xunyie yamari,

⁷ «Wo naxa sɛxε so Isirayila jnama yi ra sɔnɔn, e naxan malanma boora ra e biriki bɔnbɔma təmui naxε. Yakɔsi e xa na sɛxε fen e yetε ra.

⁸ E dari biriki xasabi naxan bɔnbɔ ra, wo naxa sese ba na ra. Fuyante nan e ra. Na nan a ra, e a falama, <Muxu xa siga sɛrɛxε bade muxu Marigi Ala bε.>

⁹ Wo xa nde sa e xa wali xun ma, alako e naxa yanfa wali ma madaxui wɔyenyi xa fe ra.»

¹⁰ Konyi xa mangee nun wali xunyie naxa a fala Isirayila jnama bε, «Firawuna naxε a a mu sɛxε soma wo yi ra sɔnɔn.

¹¹ Wo xa siga na fende wo yetε ra. Wo xa a kolon sese mu bama wo xa wali kote ra.»

¹² Na kui jnama naxa yensen Misira bɔxi sɛxε xabade.

¹³ Mangee nu e ragbatama nε, e nu fa a fala, «Wo xa wo xa wali rajɔn lɔxɔ yo lɔxɔ alɔ a singe, sɛxε nu soma wo yi ra təmui naxε.»

¹⁴ Firawuna xa mixie nu fa Isirayilakae bɔnbɔ naxee nu tixi wali xunyie ra. E nu fa e maxɔrin, «Munfe ra xoro nun to, wo mu biriki xasabi bɔnbɔxi alɔ wo darixi a ra ki naxε?»

¹⁵ Isirayila wali xunyie naxa siga e mawade Firawuna xən a falafe ra, «I na yi mööli rabafe muxu tan i xa konyie ra munfe ra?

¹⁶ E mu sexe yo soma muxu yi ra, kənc e a falama a muxu xa biriki bənbə! I xa mixie na muxu tan i xa konyi bənbəfe, kənc e tan nan wali kanaxi.»

¹⁷ Firawuna naxa e yaabi, «Fuyantee nan wo ra. Na nan a toxi wo a falama, a wo xa siga sərexe bade Alatala bə.

¹⁸ Wo siga walide! Sexe yo mu soma wo yi ra, sese man mu bama wo xa biriki kənti ra.»

¹⁹ Isirayila wali xunyie naxa kəntəfili na wøyenyi ra, a falafe ra, «Sese mu bama birikie kənti ra wo naxan bənbəma ləxč yo ləxč.»

²⁰ E to mini Firawuna xənyi, e naxa Munsa nun Haruna li naa. E nu na e məməfe.

²¹ Na wali xunyie naxa a fala e bə, «Alatala xa wo paxankata, barima wo bara muxu mayaa Xu Firawuna nun a xa mixie xən ma. Wo bara santidegəma sa e bəlexe, e xa muxu faxa.»

²² Munsa naxa gibilen Alatala ma a falafe ra, «Marigi, i bara yi təɔre dəxč yi jnama ma munfe ra? I n xəexi be munfe ma?

²³ Kabi n naxa siga Firawuna yire wøyenfe ra i xili ra, a fa fe jaaxi nan tun nabafe yi jnama ra. I mu i xa jnama xəreyaxi feo.»

6

Ala xa laayidi Munsa bə

¹ Alatala naxa a masen Munsa bə, «I fama a tode yakəsi, n naxan nabama Firawuna ra. N

senbə nan fama a niyade a xa Isirayila jama bəjin, a yetə xa e keri a xa bəxi ma.»

² Ala man naxa a masen Munsa bə, «N tan nan Alatala ra.

³ N naxa n yetə masen Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bə. Kənə e mu n n xili kolonxi Alatala ra. E n kolonxi Ala Sənbəma xili nan na.

⁴ Muxu man naxa saata, n xa Kanaan bəxi fi e ma, e xərəya rabaxi dənnaxə.

⁵ N bara Isirayilakae wa xui mə e xa konyiya kui Misirakae yi ra. N man bara ratu n ma saatə ma.

⁶ Na kui, a fala Isirayilakae bə, «N tan nan Alatala ra. N fama nə wo raminide Misirakae xa nə bun ma. N xərəya fima nə wo ma. N fama nə wo xun sarade n senbə ra. N paxankatə ragoroma nə Misirakae ma e xa wali kobie xa fe ra.

⁷ N wo findima nə n ma jama ra. N fan findima nə wo Marigi ra. Na temui wo a kolonma nə, n tan nan na wo Marigi Alatala ra, naxan wo baxi konyiya kui Misirakae yi ra.

⁸ N fama nə wo rasode bəxi ma, n nakalixi naxan ma fe ra, n xa a fi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma. N fama nə a fide wo ma, a lu wo sagoe.»

⁹ Munsa naxa na dentəge Isirayilakae bə, kənə e mu la a xui ra e xa konyiya xərəxəs xa fe ra. Limaniya birin nu bara ba e yi.

¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa bə,

¹¹ «Siga Misira mangə yire. A fala Firawuna bə a xa Isirayila jama bəjin, e xa mini a xa bəxi ra.»

¹² Kənə Munsa naxa Alatala yaabi, «Xa Isirayilakae yati mu laxi n xui ra, Firawuna fan mu

n xui suxuma feo, n tan naxan jan mu fata wøyende.»

¹³ Alatala masenyi ti Munsa nun Haruna bē na ki ne, Isirayilakae nun Misira mange Firawuna xa fe ra. A e yamari ne e xa Isirayilakae ramini Misira bøxi ra.

¹⁴ Isirayila bønsœ yareratie nan yi ki:

Ruben naxan singe bari Isirayila, a xa die nan ya: Xanɔki, Palu, Xesiron, nun Karimi. Ruben bønsœ nan na ki.

¹⁵ Simeyɔn xa die nan ya: Yemuweli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, nun gine Kanaanka xa di Sawulu. Simeyɔn bønsœ nan na ki.

¹⁶ Lewi xa die xilie nan yi ki e xa taruxui ki ma: Gerison, Kehati, nun Merari. Lewi xa simaya naxa ne keme ne tongo saxan a nun solofera li.

¹⁷ Gerison xa die findixi Libini nun Simeyi nan na e xabile ki ma.

¹⁸ Kehati xa die findixi Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyeli nan na e xabile ki ma. Kehati xa simaya naxa ne keme ne tongo saxan a nun saxan li.

¹⁹ Merari xa die findixi Maxali nun Musi nan na. Lewi xa die nan na ki e taruxui ki ma.

²⁰ Amarama naxa a baba barenyi Yebedi dɔxɔ, naxan Haruna nun Munsa bari a bε. Amarama xa simaya naxa ne keme ne tongo saxan a nun solofera li.

²¹ Yisehari xa die nan ya: Kora, Nefegi, nun Sikiri.

²² Yusiyeli xa die nan ya: Misayeli, Elesafana, nun Sitiri.

²³ Haruna naxa Aminadabo xa di Eliseeba dɔxɔ, naxan findixi Naxason maagine ra. A

naxa Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari bari Haruna bε.

²⁴ Kora xa die nan ya: Asiri, Elekana, nun Abiyasafi a xabile ki ma.

²⁵ Haruna xa di Eleyasari naxa Putiyeli xa di gine dəxçə. A naxa Finexasi bari a bε. Lewi bənsəsə yareratie nan na ki e xabile ki ma.

²⁶ Alatala Haruna nun Munsa yamari ne, «Wo Isirayilakae raminī Misira bəxi ra e lanxundə ki ma.»

²⁷ Munsa nun Haruna nan wəyən Misira mangə Firawuna bε Isirayilakae raminife ra Misira kui.

²⁸ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bε Misira bəxi ma,

²⁹ «N tan nan na Alatala ra. Siga, n xui birin nadangi Misira mangə Firawuna ma.»

³⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N tan nan yi ki, n mu fata wəyende a fanyi ra. Firawuna nəma tinde n ma masenyi ra di?»

7

Ala xa xəeraya Munsa bε

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Haruna xa i xui madangi Firawuna bε alə namijənəmə Ala xui madangima mixie bε ki naxə.

² N i yamarima naxan birin na, i xa na fala i taara Haruna bε naxan na madangima Firawuna ma, alako a xa a lu Isirayilakae xa mini Misira bəxi ra.

³ N Firawuna xaxili raxçərəxçəma ne. N tənxuma nun kaabanako gbegbe rabama ne Misira bəxi kui,

⁴ kənō Firawuna mu fama a tuli matide wo ra. N fama ne jaxankate xɔrɔxɔse dɔxɔde Misira ma, n fa n ma jama Isirayila ramini a lanxundə ki ma.

⁵ N na Misira halaki Isirayila raminife ra e tagi, e n kolonma ne Alatala ra.»

⁶ Munsa nun Haruna naxa Alatala xa yaamari suxu alɔ a masenxi e bε ki naxε.

⁷ E nu masenyi tima Firawuna bε temui naxε, Munsa xa simaya nu bara ne tongo solomasaxan li. Haruna xa simaya nu bara ne tongo solo-masaxan a nun saxan li.

⁸ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna bε,

⁹ «Firawuna na a fala wo bε, ‹Wo xa kaabanako nde raba,› i tan Munsa, i xa a fala Haruna bε, a xa i xa yisuxuwuri tongo, a a woli Firawuna seeti ma. Na mafindima ne bɔximase ra.»

¹⁰ Na kui Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire, e fa a raba, alɔ Alatala e yamarixi ki naxε. Haruna naxa Munsa xa yisuxuwuri woli bɔxi ma Firawuna nun a xa kuntigie ya i, na naxa findi bɔximase ra.

¹¹ Na temui Firawuna naxa a xa karamɔxɔse nun a xa mandurulae xili, e xa na kaabanako mɔɔli raba e xa duureya ra.

¹² E nun Haruna birin naxa e xa yisuxuwurie woli bɔxi ma. Nee birin naxa mafindi bɔximasee ra, kənō Haruna gbe naxa boore gbe gerun.

¹³ Na kui Firawuna xaxili naxa xɔrɔxɔ, a mu a tuli mati Munsa nun Haruna ra, alɔ Alatala nu bara a masen ki naxε.

Mankane singe: ye findife wuli ra

14 Alatala naxa a masen Munsa bε, «Firawuna xaxili bara xɔrɔxɔ. A bara tondi n ma jama bεyinde.

15 Tina gεesegε i xa naralan Firawuna ra Nili xure dε. I xa i xa yisuxuwuri xanin, naxan nu bara mafindi bɔximase ra.

16 Menni i xa a fala Firawuna bε, ‹Isirayilakae Marigi Alatala bara n xεε i yire, n xa a fala i bε, «N ma jama bεjñin, alako e xa siga n batude gbengberenyi ma.» Han yakɔsi i tan mu tinxi na xui susude.

17 Na kui Alatala xa masenyi nan ya, «Na nan a ra, i fama a kolonde, n tan nan Alatala ra. N ma yisuxuwuri na din Nili xure ra, ye mafindima nε wuli ra.

18 Yεxε naxee na Nili xure ma, e fama sɔntode, e xiri jaaxi fa mini, Misirakae mu nɔma na ye minde.»»

19 Alatala naxa a masen Munsa bε, «Haruna yamari, ‹I xa i xa yisuxuwuri itala Misira baae, xuree, nun dabonyi birin ma.› Na a niyama nε ye birin xa mafindi wuli ra Misira bɔxi ma, hali naxee na fεjñee kui, wuri nun gεmε daaxi.»

20 Munsa nun Haruna naxa a raba ałɔ Alatala e yamarixi ki naxε. Haruna naxa a xa yisuxuwuri itala, a a din Nili xure ra. Xure naxa findi wuli ra Firawuna nun a xa kuntigie ya xɔri.

21 Yεxε birin naxa faxa, e xiri jaaxi naxa mini Nili xure ma. Misirakae mu nu nɔma na ye minde, barima Misira ye birin findixi wuli nan na.

22 Mandurulae fan naxa na kaabanako mɔoli raba. Firawuna xaxili naxa xɔrɔxɔ, a mu tin

Munsa nun Haruna xui ra, alō Alatala nu bara a masen ki naxe.

²³ Firawuna naxa gbilen a xənyi, a naxa na fe bōte ba.

²⁴ Misiraka birin naxa tigie ge Nili xure səetie ma, alako e xa ye min daaxi sotə, barima e mu nu nōma Nili xure ye minde.

Mankane firin nde: lanxansarimae

²⁵ Alatala to gε Nili xure garinde, xi soloferē dangi xanbi,

²⁶ a naxa a masen Munsa bε, «I xa siga Firawuna yire, a fala a bε, ‹Alatala bara a yamari, i xa a xa pama bεjin, e xa siga a batude.

²⁷ Xa i mu tin na ra, Alatala fama i xa bōxi birin xun nakanade lanxansarimae ra.

²⁸ E fama yiriwade Nili xure ma, e fa te, e so i xa banxi kui han e i xa sade li. E soma i xa kuntigie nun Misira pama xa banxie kui, e man soma taami rafalama dennaxe.

²⁹ Lanxansarimae fama nε tede i tan, i xa pama, nun i xa kuntigie birin ma.»»

8

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «A fala Haruna bε, a xa a xa yisuxuwuri itala baae, xuree, nun dabonyi birin xun ma alako lanxansarimae xa te Nili xure ma, e so Misira bōxi ma.»

² Haruna to a xa yisuxuwuri itala Misira yee xun ma, lanxansarimae naxa te Misira bōxi birin ma.

³ Mandurulae fan naxa na kaabanako mōoli raba, e fan naxa lanxansarimae raso Misira bōxi ma.

⁴ Na dangi xanbi Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo sa Alatala maxandi, alako lanxansarimae xa keli n tan nun n ma jama xun ma. N fama i xa jama rabεjinde, e xa siga sereχee bade Alatala bε.»

⁵ Munsa naxa a fala Firawuna bε, «Mange, i gbe binyε. I xa nate tongo ləχəe safe ra lanxansarimae xa keli i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e xa lu Nili xure gbansan ma.»

⁶ A naxa a yaabi, «Tina.» Munsa naxa a fala, «A fama rabade na ki ne, alako i xa a kolon, muxu Marigi Alatala maniε mu na.

⁷ Lanxansarimae fama kelide i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e fa lu Nili xure ma.»

⁸ Munsa nun Haruna to mini Firawuna xçnyi, Munsa naxa Alatala maxandi lanxansarimae xa fe ra naxee nu Firawuna tçørøma.

⁹ Alatala naxa Munsa xa maxandi suxu. Lanxansarimae naxa faxa banxie, xandee, nun daaxae kui.

¹⁰ Mixie naxa e koto, e xiri jaaxi fa din bɔxi birin na.

¹¹ Kənɔ Firawuna to a to na fe nu bara dangi, a man naxa a xaxili raxørøxø, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masen ki naxε.

Mankane saxan nde: saasie

¹² Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «A fala Haruna bε a xa a xa yisuxuwuri itala, a xa din bɔxi xube ra alako a xa mafindi saasie ra Misira bɔxi birin kui.»

¹³ E naxa a raba na ki. Haruna to a xa yisuxuwuri itala, a fa bɔxi xube garin, na birin naxa findi saasie ra, mixie nun xurusee fɔxø ra.

Xube birin naxa findi saasie ra Misira bɔxi birin kui.

¹⁴ Mandurulae to kata na kaabanako mɔoli rabade, e mu nɔ. Saasie nu dinxi mixi nun xuruse birin na.

¹⁵ Mandurulae naxa a fala Firawuna bε, «Ala fɔxi yati nan na ki,» kɔnɔ Firawuna xaxili man naxa xɔrɔxɔ, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alɔ Alatala a masenxi ki naxε.

Mankane naani nde: xεerie

¹⁶ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «Tina gεesegε i xa kurun, i xa naralan Firawuna ra ye yire. I xa a fala a bε Alatala xa masenyi nan ya, <N ma jnama bεjnin, alako e xa siga n batude.

¹⁷ Xa i mu sa tin n ma jnama bεjinde, n fama xεerie nan nadinde i tan, i xa kuntigie, nun i xa jnama ma wo xɔnyi. Xεerie fama lude Misirakae xa banxie nun e xa bɔxie birin ma.

¹⁸ Kɔnɔ na lɔxɔε, Gosen bɔxi ratangama nε, n ma jnama na dɛnnaxε. Xεerie mu luma naa, alako i xa a kolon a n tan Alatala na yi bɔxi yire birin ma.

¹⁹ N tagi rasa luma nε n ma jnama nun i gbe ma. Wo na kaabanako toma nε tina.»»

²⁰ Alatala a raba na ki nε. Xεerie naxa din Firawuna, nun a xa kuntigie ra. Misira bɔxi birin xun naxa rakana xεerie ra.

²¹ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo xa siga serexε bade wo Marigi Ala bε Misira.»

²² Munsa naxa a yaabi, «Na mu lanma, barima muxu xa serexε mu rafan Misirakae ma. Xa muxu na serexε mɔoli ba Misirakae ya xɔri e naxee xɔnxi, e mu muxu magɔnɔma xε?»

23 A lanma muxu xa xi saxan biyaasi raba gbengberenyi ma, muxu fa sεrεxεe ba muxu Marigi Alatala bε, alɔ a muxu yamarixi ki naxε.»

24 Firawuna naxa a fala Munsa bε, «N fama wo bεjinde, alako wo xa siga gbengberenyi ma sεrεxεe bade wo Marigi Alatala bε. Kono wo naxa wo makuya a gbe ra. Yakɔsi, wo Ala maxandi n bε.»

25 Munsa naxa a yaabi, «N bara tin. N na mini i xɔnyi, n Alatala maxandima nε. Tina, xεerie makuyama nε Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa nama ra. Kono i tan Firawuna, i naxa muxu madaxu. I naxa tondi Isirayila nama bεjinde alako e xa sεrεxεe ba Alatala bε.»

26 Munsa to mini Firawuna xɔnyi, a naxa Alatala maxandi.

27 Alatala naxa Munsa xa duba suxu. Xεerie naxa makuya Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa nama ra. Hali keren mu lu naa.

28 Kono Firawuna man naxa a xaxili xɔrɔxɔ, a mu tin Isirayila nama bεjinde.

9

Mankane suuli nde: xurusee xa wuganyi

1 Na tεmui Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa siga Firawuna yire, i xa a fala a bε, ‹Isirayilaka Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «I xa n ma nama bεjin, alako e xa siga n batude.»

2 Xa i tondi e bεjinde, i kankan e ma,

3 Alatala fama wuganyi naaxi radinde i xa xurusee ma, alɔ soe, sofalee, jɔxɔmee, ningee, yεxεεe, nun si.

⁴ Alatala fama Isirayilakae xa göre nun Misirakae xa göre tagi rasade. Isirayilakae xa xurusee mu wuganyi sötəma.

⁵ Alatala bara nate tongo na rabama temui naxε, a falafe ra, «Tina, n fama na nan nabade.»»

⁶ Na kuye iba, Alatala a raba na ki nε. Misira göre birin naxa faxa, kōnō hali xuruse keren mu faxa Isirayilakae xa göre ya ma.

⁷ Firawuna naxa mixie xεε na fe kolonde. E naxa a fala Firawuna bε xuruse keren mu faxaxi Isirayilakae xa göre kui, kōnō a xaxili naxa xcōxč, a man mu tin Isirayila jama bεpinde.

Mankane senni nde: suurie

⁸ Na temui Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna bε, «Wo xa te xube rate Firawuna ya xorì.

⁹ A findima xube ra naxan dinma Misira bōxi birin na, a suuri ramini Misirakae nun e xa xurusee birin ma.»

¹⁰ E naxa te xube xanin Firawuna yire. Munsa naxa a woli koore ma, a fa suuri jaaxie ramini mixie nun xurusee ma.

¹¹ Mandurulae yati mu nō tide Munsa ya i suurie xa fe ra, naxee nu na Misirakae birin ma.

¹² Kōnō Alatala naxa Firawuna xaxili raxčrčč, alako a naxa tin Munsa nun Haruna xui sxude, alos Alatala nu bara a masen Munsa bε ki naxε.

Mankane soloferne nde: balabalanyi

¹³ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «Tina i xa kurun sigafe ra Firawuna yire, a fala a bε, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma jama bεpin, e xa siga n batude,

14 xa na mu a ra n gbaloe mɔɔli birin naminima i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama ma n senbe ra. Na kui i fama a kolonde n maniyɛ mu na dunija bende fuji fari.

15 N nu nɔma gbaloe jaaxi raminide wo ma n senbe ra, naxan nu nɔma wo sɔntode, wo lɔe dunija ma,

16 kɔnɔ n bara wo lu dunija alako n xa n senbe masen wo bɛ, dunija xa n xili kolon.

17 Han ya i kira bolonma n ma jama ya ra, i tondi e xa siga.

18 Na nan a ra, tina n fama ne balabalanyi magaaxuxi ragorode Misira ma, wo mu naxan mɔɔli to kabi dunija fɔlɛ.

19 I xa i xa goore nun i xa se birin naso yire makantaxi kui, barima yi balabalanyi na bira, a mixi nun xuruse birin sɔntoma ne.»»»

20 Firawuna xa kuntigi ndee naxa gaaxu Alatala xa masenyi ya ra, e xulun e xa konyie nun e xa xurusee rasode yire makantaxi kui.

21 Kɔnɔ naxee mu nu e jɔɔxɔ saxi Alatala xa masenyi xɔn ma, e naxa e xa konyie nun e xa xurusee lu tande.

22 Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I bεlexɛ itala koore mabiri, balabalanyi xa bira mixi, xurusee, nun xee fari Misira bɔxi birin ma.»

23 Munsa to a xa yisuxuwuri itala koore ma, Alatala naxa seyamakɔnyi, galanyi, nun balabalanyi ragoro Misira bɔxi ma.

24 Balabalanyi masunbuxi te ra a naxa goro e ma. Misira bɔxi mu nu na gbaloe mɔɔli to kabi a fɔlɛ.

²⁵ Na balabalanyi naxa mixie nun xurusee magɔnɔ Misira bɔxi birin ma. A naxa xee nun wuri bilie fan kana.

²⁶ Gosen bɔxi gbansan naxa ratanga na gbaloe ma, Isirayilakae nu na dənnaxe.

²⁷ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bɛ, «Yi biyaasi, n bara yunubi raba. Nɔndi na Alatala nan bɛ. N tan nun n ma jama bara tantan.

²⁸ Wo xa Alatala madijɛ, alako seyamakɔnyi nun balabalanyi xa jɔn. N bara tin wo bɛjinde, n mu kankanma wo ma sɔnɔn.»

²⁹ Munsa naxa a fala a bɛ, «N na mini taa kui, n Alatala maxandima wo bɛ. Galanyi nun balabalanyi danma nɛ, alako i xa a kolon a Alatala nan gbe dunipa ra.

³⁰ Kɔnɔ n bara a kolon, i tan nun i xa kuntigie, wo mu gaaxuxi Marigi Alatala ya ra sinden.»

³¹ Na balabalanyi nu bara sansi funden maniyɛ nun gesɛ futi kana, naxee mu nu mɔ sinden.

³² Mengi nun a maniyɛ tan mu kana, barima e tan temui mu nu a lixi.

³³ Munsa naxa mini Firawuna xɔnyi, a siga taa fari ma. A to a bellexe itala Alatala maxandise, galanyi, balabalanyi, nun tune naxa dan.

³⁴ Firawuna to na to, a man naxa yunubi sɔtɔ, barima a tan nun a xa kuntigie naxa e xaxili raxɔrcɔxɔ.

³⁵ Na kui Firawuna mu tin Isirayilakae bɛjinde, alɔ Alatala a masenxi ki naxɛ Munsa saabui ra.

10

Mankane solomasaxan nde: katoe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Siga Firawuna yire, barima n tan nan a xaxili nun a xa kuntigie xaxili raxxorxə, alako n xa n ma tɔnxuma makaabaxie masen e bε.

² N gbaloe naxan dɔxɔma Misirakae ma, wo xa na fala wo xa die nun wo xa mamadie bε, alako wo xa a kolon, n tan nan Alatala ra.»

³ Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna xɔnyi, e a fala a bε, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, ‹I tondima i yete magorode n bε han mun temui? I xa n ma jama bεjin, e xa siga n batude.»

⁴ Xa i mu e bεjin, tina n katoe radinma nε i xa bɔxi birin ma.

⁵ E bɔxi gbaata makotoma nε, e sansi nun wuri bili birin donma nε balabalanyi mu naxee lixi.

⁶ E fama sode i tan, i xa kuntigie, nun Misirakae birin xa banxie kui, alo wo benbae mu nu a toxi ki naxe kabi Misira fɔlε.» Munsa to ge na falade, a naxa a kobe so, a mini Firawuna xɔnyi.

⁷ Firawuna xa kuntigie naxa a fala a bε, «Yi xeməe won tɔɔrɔma han mun temui? I xa a ja nama bεjin alako e xa siga e Marigi Alatala batude. Han ya i mu a kolon Misira na sɔntɔfe nε?»

⁸ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo siga, wo sa wo Marigi Alatala batu.» A man naxa e maxɔrin, «Ndee na sigafe wo ya ma?»

⁹ Munsa naxa a yaabi, «Muxu birin sigama nε: fonikee, forie, xemee, ginεe, muxu xa xurusee. Alatala xa sali xungbe na a ra.»

¹⁰ Firawuna naxa e yaabi, «Wo wama nε n xa a fala wo bε, ‹Alatala xa wo kanta.› Xa n sa a lu

wo xa siga, wo nun wo xa die, n a kolon wo fe kobi rabama nε.

¹¹ N mu tinma na ra. Χεμεε gbansan nōma sigade Alatala batude, barima wo na nan maxɔrinxi.» A to gε na falade, Firawuna naxa e keri.

¹² Alatala naxa a masen Munsa bε, «I bεlexε itala Misira bɔxi xun ma, katoee xa fa. E xa burexε xinde birin don balabalanyi mu naxee lixi.»

¹³ Munsa naxa a xa yisuxuwuri itala Misira bɔxi xun ma, Alatala fa foye ramini yanyi nun kɔε kerēn kui kelife sogetede. Na kuye iba, na foye nu bara fa katoee ra,

¹⁴ naxee din Misira bɔxi birin na. Katoee gbegbe naxa lu Misira yire birin. Han ya na fe maniyε mu toxi, a man mu toma sɔnɔn.

¹⁵ E naxa bɔxi birin makoto han a ifɔɔrɔ. E naxa burexε xinde nun wuri bogi birin don balabalanyi mu naxan lixi. Burexε xinde yo mu lu wurie nun sansie kɔn na Misira bɔxi ma.

¹⁶ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili mafuren. A naxa a fala e bε, «N bara yunubi sɔtɔ wo Marigi Alatala ra, n bara haake sɔtɔ wo fan na.

¹⁷ Wo xa dijε n ma, wo xa wo Marigi Alatala maxandi alako a xa yi tɔɔre ba n ma.»

¹⁸ Munsa naxa keli Firawuna yire, a naxa Alatala maxandi.

¹⁹ Alatala naxa turunnaadε foye ramini, a katoe birin tutun sogegorode, a sa e rasin Xulun-yumi Baa ma. Hali katoe kerēn mu lu Misira.

²⁰ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, alako a naxa Isirayilakae bεnin.

Mankane solomanaani nde: dimi

²¹ Na təmui Alatala naxa a fala Munsa bε, «I bεləxε itala koore ma, dimi binye xa sin Misira bɔxi ma.»

²² Munsa to na raba, dimi binye naxa sin Misira bɔxi birin ma. Xi saxan bun ma

²³ mixi mu nō a boore tote, mixi mu nō kelide a xɔnyi. Kōnɔ Isirayilakae nu sabatixi dənnaxε, mənni tan iyalanxi.

²⁴ Firawuna naxa Munsa xili, a a fala a bε, «Wo xa siga Alatala batude. Wo nōma wo xa die nun wo xa ginee xaninde, kōnɔ wo xa wo xa xurusee tan lu be.»

²⁵ Munsa naxa a yaabi, «I xa tin muxu xa xurusee xanin muxu naxee bama sərəxε ra muxu Marigi Alatala bε.»

²⁶ Muxu xa gɔɔrε birin xa siga. Hali kerən mu luma be. Ndee bama sərəxε nan na muxu Marigi Alatala bε, kōnɔ muxu mu a kolon sinden xurusee mundun rawalima na kui, fo muxu xa so naa.»

²⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, a mu tin e bejinde.

²⁸ Firawuna naxa a fala Munsa bε, «Keli n xun ma! I yete ratanga tife ra n ya i sɔnɔn. Xa n i to be, n i faxama nε.»

²⁹ Munsa naxa a yaabi, «A xa raba alo i a fala ki naxε. I mu n toma sɔnɔn.»

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama kaabanako dɔnxɔε ragorode Firawuna nun Misirakae ma. Na dangi xanbi, Firawuna wo bεninma ne, wo siga kerenyi ra.

² A fala nama bε e xa e dɔxɔboore makula gbeti nun xεema ra.»

³ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae kide. Misira nama nun Firawuna xa kuntigie naxa gaaxu Munsa ya ra.

⁴ Munsa naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya, ‹Kœ tagi n Misira bɔxi igirimma ne,

⁵ di singe birin fa faxa kelife Firawuna xa di singe ma, a sa dɔxɔ konyi gineε xa di singe ra. Firawuna tan mangεya fima a xa di ma, konyi gine tan taami rafalama, kɔnɔ e xa di singe birin fama ne faxade. Hali Misirakae xa xurusee xa di singee faxama ne.

⁶ Na temui Misira wa xui nde mεma ne, e mu naxan mɔɔli mexi temui dangixie, e mu naxan mɔɔli mεma temui naxee sa fama.

⁷ Kɔnɔ Isirayilakae xɔnyi, hali bare kerèn mu wonwonma. Na kui wo xa a kolon n tagi rasa luxi Misirakae nun Isirayilakae tagi.

⁸ Na temui i xa kuntigie birin fama ne e xinbi sinde n bun ma, e a fala n bε, a n tan nun n ma nama birin xa mini e xa bɔxi kui. N na gε na rabade, n sigama ne.»» Munsa to gε na falade, a naxa keli Firawuna xun ma, a xɔnɔxi ki fanyi ra.

⁹ Alatala nu bara a masen Munsa bε, «Firawuna mu a tuli matima wo ra. Na kui n nan n ma kaabanakoe xun masama ne Misira bɔxi kui.»

¹⁰ Munsa nun Haruna nu bara na kaabanakoe birin naba Firawuna ya xɔri, kɔnɔ Alatala bara

Firawuna xaxili raxərəxə, a mu tin Isirayilakae
xa mini a xa bəxi kui.

12

Sayamalekə Dangi Sali

¹ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna bə
Misira bəxi ma,

² «Yi kike naxan ya, yi nan findima wo bə jə
kike singe ra.

³ Wo xa a fala Isirayila jama birin bə, yi kike
xi fu, denbaya yo denbaya xa yəxəs keren sətə.

⁴ Xa denbaya nde xurun, e mu nəma na ra, e
xa kafu e dəxə boore ndee ma alako yəxəs keren
xa e birin nali.

⁵ Na yəxəs xa findi xəmə ra, naxan bara jə
keren sətə, lanyuru yo mu naxan ma. Xa na mu
a ra, wo nəma si fan nawalide.

⁶ Wo xa a ragata han na kike xi fu nun naani.
Na ləxəs Isirayila denbaya birin xa e gbe kən
naxaba soge dula təmvi.

⁷ Wo xa a wuli maso naadə gbanyi nun a səetie
ma, a donma banxi naxan kui.

⁸ Na sube xa gan tə ra, wo xa a don na kəs ra
taami ləbinitare nun burexə xənə ra.

⁹ Wo naxa a don a gantare ra, wo naxa a jin
ye ra. Wo xa a birin gan a fanyi ra beenu wo xa
a ixaba. A xunyi, a sanyie, nun a furingəs xa gan
təmvi keren.

¹⁰ Na sese naxa xi han gəesəgə. Xa nde luxi, wo
xa na woli tə xəcra.

¹¹ Wo xa a don wo tagi ixirixi, wo xa sankirie
soxi wo sanyie, a nun wo xa yisuxuwuri suxuxi
wo bəlexə ra. Wo xa a don mafuren mafuren.
Alatala xa Sayamalekə Dangi Sali sərəxə na a ra.»

12 «Na kœ ra, n Misira bœxi isama nœ, n di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. N Misira xa alae jaxankatama nœ. N tan nan Alatala ra.

13 N na na wuli tønxuma to wo xa naadœ ma, n dangima nœ mœnni xun ma. Kasare yo mu wo lima, n Misira bœxi ratønma temui naxe.»

14 «Na lœxœxa findi sali xungbe nan na wo bœ Alatala xa binyœ bun ma. Wo xa na sali raba jœ yo jœ Alatala xa yaamari ki ma.

15 Na sali waxati wo xa taami lœbinitare don xi solofera bun ma. Sali fœlœ lœxœ, wo xa lœbini birin namini wo xa banxie kui. Mixi yo naxan taami lœbini daaxi donma na xi solofera bun ma, na kanyi xa ramini Isirayila jama ya ma.

16 Na sali lœxœ singe nun na sali lœxœ solofera nde, wo xa wo malan Alatala xa binyœ bun ma. Na lœxœ firinyie, wo naxa wali yo raba bafe donse rafalafe ra.»

17 «Wo xa yi Taami Lœbinitare Sali raba, barima n wo xa jama ramini Misira bœxi ra na lœxœ nœ. N bara wo yamari wo xa yi sali raba jœ yo jœ abadan.

18 Kike singe, xi fu nun naani, nunmare fœlœ temui, wo naxa taami yo don bafe taami lœbinitare ra han a xi tœkœjœn nun kerœn, a nunmare temui.

19 Na xi solofera bun ma, lœbini yo naxa to wo xœnyi, barima xœrye nun Isirayilaka birin naxan lebini donma na waxati bun ma, a raminima nœ Isirayila jama ya ma.

20 Wo naxa taami lœbini daaxi don dœde.»

21 Munsa naxa Isirayila fori birin xili, a a fala e bœ, «Wo xa siga xuruse nde sotœde wo xa

denbayae bε. Wo xa e kōn naxaba Sayamalekε Dangi Sali serexe ra.

²² Wo na gε xuruse kōn naxabade, wo xa a wuli maso naade gbanyi nun naade seetie ma hisopi burexe ra. Mixi yo naxa mini a xa banxi kui han gεesegε.

²³ Alatala na Misira boxi isa di singe faxafe ra, a dangima ne banxie xun ma, wuli na naxee naade gbanyi nun a seetie ma. A mu tinma kanari yo xa so wo xonyi.

²⁴ Wo nun wo xa die xa yi yaamari ratinme jε yo jε abadan.

²⁵ Wo na so boxi kui Alatala naxan laayidixi wo bε, wo xa yi sali raba a ki ma.

²⁶ Wo xa die na wo maxorin, «Yi sali munse masenma won bε,»

²⁷ wo xa e yaabi, «Sayamalekε Dangi Sali serexe nan a ra. Won na rabama Alatala bε naxan dangi Isirayilakae xa banxie xun ma Misira, alako e xa ratanga, Misirakae tan xa faxa.»»

Isirayila nama naxa a suyidi Alatala bε.

²⁸ Isirayilakae naxa na yaamari ratinme alo Alatala a masenxi Munsa nun Haruna bε ki naxe.

Mankane fu nde: di singe faxe

²⁹ Kε tagi Alatala naxa di singe birin faxa Misira boxi kui, kelife Firawuna kibanyi kanyi xa di singe ma, a sa dɔxɔ geelimani xa di singe ra. A naxa xuruse xa di singe fan birin faxa.

³⁰ Na kui Firawuna naxa keli kε ra, a tan, a xa kuntigie, nun Misirakae birin, e fa e wa xui rate, barima banxi kerent mu lu faxe mu ti dənnaxε.

³¹ Na kε ra Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bε, «Wo nun Isirayilakae,

wo mini n ma nama ya ma. Wo siga, wo sa Alatala batu, alɔ wo nu wama a xɔn ma ki naxə.

³² Wo xa wo xa xurusee xanin, alɔ wo a falaxi ki naxə. Wo siga! Wo xa duba n fan bə.»

³³ Misirakae nu gbataxi Isirayilakae xa siga. E nu a fala, «Xa e mu sigama, won birin fama nə sɔntɔde!»

³⁴ Na nan a ra Isirayilakae naxa taami ramulanxi mafillin e xa dugie kui, beenu taami xa te. E naxa taami nun taami ramulanse dɔxɔ e xun ma, e fa siga.

³⁵ Isirayilakae naxa gbeti, xεema, nun dugie makula Misirakae ma alɔ Munsa a fala e bə ki naxə.

³⁶ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae waxɔnfe ra. Na kui Isirayilakae naxa se gbegbe sötə Misirakae yi ra.

Isirayilakae minife Misira

³⁷ Isirayilakae naxa keli Ramesesi, sigafe Sukötì. Xεmε wulu kεmε senni nu na, bafe ginεe nun dimeddie ra.

³⁸ Mixi gbetee fan naxa bira e fɔxɔ ra, a nun gɔɔrε gbegbe mɔɔli birin.

³⁹ E naxa taami gan, na taami lεbinitare ramulanxi ra, e faxi naxan na e xun ma kelife Misira. Na taami mu nu texi, barima Misirakae to e keri, e mu nɔ fandε rafalade.

⁴⁰ Isirayilakae nu bara jε kεmε naani jε tongo saxan naba Misira.

⁴¹ Na jε kεmε naani jε tongo saxan jɔn lɔxɔε yati, Alatala xa nama birin mini Misira bɔxi ra na ne.

⁴² Alatala to na kɔε radangi Isirayila nama raminife ra Misira, a lanma Isirayilakae birin xa

na kəe xungbilenyi radangi Alatala matəxəfe ra
jəe yo jəe.

⁴³ Alatala naxa yi seriye so Munsa nun Haruna
yi ra Sayamalekə Dangi Sali xa fe ra, «Mixi yo
naxa na serexə don naxan mu findixi Isirayilaka
ra.

⁴⁴ Wo xa konyi sunnaxie nəma a donde,

⁴⁵ kənə wo xa walike naxee kelixi yire gbətə, e
naxa a don.

⁴⁶ Na serexə xa don banxi nan kui, wo naxa a
sube xanin tandem, wo naxa a xɔri yo gira.

⁴⁷ Isirayila jnama birin xa Sayamalekə Dangi
Sali raba.

⁴⁸ Xa wo xa xəjəe nde wama Sayamalekə Dangi
Sali rabafe Alatala xa binyə bun ma, fo a xa xəmə
birin sunna a xa denbaya kui. Xa a bara na raba,
a nəma na sali rabade alə Isirayilakae. Kənə
sunnataree mu nəma a donde.

⁴⁹ Lasiri nun xəjəe birin na na seriye bun ma.»

⁵⁰ Isirayilaka birin naxa a raba, alə Alatala
Munsa nun Haruna yamarixi ki naxə.

⁵¹ Na ləxəe yati, Alatala naxa Isirayilakae
ramini Misira bəxi ra, e lanxundə ki ma.

13

Di singe seriye

¹ Alatala naxa a masen Munsa bə,

² «Wo xa di singe birin fi n ma, a findi mixi ra,
a findi xuruse ra. N tan nan gbe na Isirayilakae
birin xa di singee ra.»

³ Munsa naxa a fala jnama bə, «Wo xa ratu to
ləxəe ma sali ra, barima Alatala sənbə nan wo

raminixi Misira bɔxi ma konyiya kui. Wo naxa lebini yo don na lɔxɔe.

⁴ Wo minixi to Abibi kike nan na.

⁵ Alatala na wo raso bɔxi kui, a naxan laayidixi wo benbae bɛ, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Hiwikae nun Yebusukae sabatixi dənnaxe, xiŋe nun kumi xelema bɔxi naxan ma, wo xa Taami Lebinitare Sali raba na kike ra.

⁶ Na sali waxati wo xa taami lebinitare gbansan don xi solofera bun ma. Na xi solofera nde, wo xa sali raba Alatala xa binye bun ma.

⁷ Na xi solofera bun ma taami lebinitare nan donma. Lebini yo naxa lu Isirayilaka nde xonyi.

⁸ Na lɔxɔe wo xa yi sali xa fe fatanfasi wo xa die bɛ, wo fa a fala, «N yi sali rabama ne, barima Alatala bara n namini Misira bɔxi ra.»

⁹ Yi sali luma ne wo be alɔ tɔnxuma naxan saxi wo belexe ma, xa na mu tɔnxuma naxan saxi wo tigi ma, alako wo naxa neemu Alatala xa seriye ma.

¹⁰ Wo xa yi sali raba a waxati je birin na.»

¹¹ «Alatala na wo raso Kanaankae xa bɔxi ma, a a fi wo ma alɔ a laayidixi wo tan nun wo benbae bɛ ki naxe,

¹² wo xa wo xa di xemə singe birin fi Alatala ma, a nun wo xa xurusee xa di xemə singe. Wo xa di xeməma singe birin findixi Alatala nan gbe ra.

¹³ Wo nɔma yexee xa na mu a ra si fide wo xa sofale xa di singe lɔxɔe ra, xa na mu a ra wo xa a kobe gira, a xa faxa. Wo xa wo xa di singe fan xun sara yexee ra.

¹⁴ Xa a sa li wo xa di nde wo maxɔrinma a wo yi fe rabama fe naxan ma, wo xa a yaabi, «Alatala

sənbə nan won naminixi konyiya kui Misirakae yi ra.

¹⁵ Firawuna to tondi muxu bəninde muxu xa siga, Alatala naxa Misira di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. Na nan a ra won xurusee xa di singe birin fima Alatala ma serexə ra, a nun won ma di xəmə singe birin xun sarama nə yəxəsə ra.»

¹⁶ Na luma nə wo bə ało tənxuma naxan saxi wo bəlexə ma, xa na mu tənxuma naxan saxi wo tigi ma, barima Alatala sənbə nan wo raminixi Misira bəxi ma konyiya kui.»

Kelife Misira

¹⁷ Firawuna to Isirayila nama bənin, Alatala mu e xun ti Filisita bəxi kira ra, hali na kira nan to səçneya, barima a a fala nə, «Xa nama gere lima kira xən ma, e nate masarama nə, e fa gbilen Misira.»

¹⁸ Na kui Alatala naxa nama ya rafindi gbengberenyi kira ma Xulunyumi Baa mabiri. Isirayilakae naxa mini Misira e xa geresosee ra e yi ra.

¹⁹ Munsa naxa Yusufu xərie fan xanin, barima Yusufu nu bara Isirayila xa die rakali na fe ma, a falafe ra, «N a kolon, Alatala fama nə wo malide. Na temui wo xa n xərie xanin wo xun ma yire gbətə.»

²⁰ Isirayilakae naxa keli Sukəti, e sa yonkin Etama gbengberenyi fələxi dənnaxə.

²¹ Alatala nan nu tixi e ya ra. Yanyi ra a naxa e rajərə nuxui ra, kəə ra a naxa e rajərə tə dəxə ra koore ma, naxan nu kuye iyalanma e bə. Na ki e nu nəma nərəde kəə nun yanyi ra.

22 Lçxç yo lçxç na nuxui nu tixi e ya ra yanyi
ra, na te fan nu tixi e ya ra kœ ra.

14

Misirakae Isirayilakae sagatafe

1 Alatala naxa a masen Munsa bε,

2 «A fala Isirayilakae bε e xa gbilen, e xa fa
yonkin Pi Haxirötì mabiri ra, Migidoli nun baa
tagi. E xa lu baa dε ra Baali Sefon ya ra.

3 Firawuna a majoxunma nε, a Isirayilakae
bara lœ gbengberenyi mabiri.

4 N Firawuna xaxili raxçorçxoma nε, alako a xa
bira wo fçxç ra. Na kui n fama matçxœ sotøde
Firawuna nun a xa scçrie saabui ra. Misirakae
fama nε a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»
Isirayilakae a raba na ki nε.

5 Misira mangε nun a xa kuntigie to a kolon,
a Isirayilakae bara siga, e naxa nate masara,
a falafe ra, «Won munse rabaxi yi ki? Won
to Isirayilakae bçpjinxì, e mu walima won bε
scçucs!»

6 Firawuna naxa yaamari fi soe xa xiri scçri
ragisee ra, scçrie xa malan yire kerèn.

7 A naxa scçri ragise fanyi këmë senni sugandi,
scçri ragise naxan birin na Misira e fa bira e fçxç
ra. Scçri kuntigi nu bakixi e birin kui.

8 Alatala naxa Misira mangε Firawuna xaxili
raxçorçxç, a fa bira Isirayilakae fçxç ra, naxee nu
sigafe xun nakeli kui.

9 Firawuna nun a xa scçri birin naxa bira
Isirayilakae fçxç ra e xa soe nun e xa scçri
ragisee ra. Misirakae naxa e li baa dε ra, e nu

yonkinxi dënnaxε, Pi Haxirötì mabiri ra, Baali Sefon ya ra.

10 Firawuna to makɔrε e ra, Isirayilakae naxa e ya rakeli, e naxa Misirakae to fa ra. E naxa gaaxu ki fanyi ra, e fa e mawa Alatala bε.

11 E naxa a fala Munsa bε, «I won naminixi Misira bɔxi ra munfe ra? Yakɔsi won faxama ne gbengberen yire. A mu nu fisa won xa faxa Misira?

12 Won nu na Misira bɔxi ma t̄emui naxε, muxu a fala ne i bε, «Muxu walife Misirakae bε, na fisa muxu bε dine faxafe ra gbengberenyi ma.»»

13 Munsa naxa jnama yaabi, «Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya. To wo fama Alatala xa kisi tote. Misirakae naxee yi ki, wo mu e toma sɔnɔn.

14 Alatala nan gere soma wo bε. Wo sabari.»

15 Alatala naxa a masen Munsa bε, «I mawafe n bε munfe ra? A fala Isirayilakae bε, e xa ti kira xɔn ma.

16 I xa yisuxuwuri rate, a itala baa xun ma, alako baa xa rabi, Isirayilakae xa igiri bɔxi xaraxi ra.

17 N Misirakae xaxili raxɔrɔxɔma ne, alako e xa bira wo fɔxɔ ra. Na kui n matɔxɔe sötöma Firawuna, a xa sɔɔrie, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra.

18 N na ge matɔxɔe sötöde Firawuna, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra, Misirakae a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

19 Ala xa malekε naxan nu na sigafe Isirayila jnama ya ra, a naxa gbilen e xanbi ra. Nuxui fan naxa keli e ya ra, a fa ti e xanbi ra

20 Misirakae nun Isirayilakae tagi. Na nuxui naxa a niya Misirakae xa lu dimi kui, Isirayilakae tan xa lu naiyalanyi kui. E mu nō e makɔrɛde e boore ra na kɔe ra.

21 Munsa to a bɛlexɛ itala baa xun ma, Alatala naxa baa tutun kɔe birin na foye xungbe ra kelife sogetede. A naxa kira xaraxi ramini baa tagi.

22 Isirayilakae dangima dənnaxɛ, baa yee naxa malan e yirefanyi ma nun e kɔɔla ma.

23 Misirakae naxa e sagata. Firawuna xa soe, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae birin naxa bira e fɔxɔ ra baa tagi.

24 Subaxɛ ma, Alatala naxa a ya rasiga Misira xa sɔɔrie ma kelife koore ma, tɛ nun nuxui na dənnaxɛ, a fa e ifu.

25 A naxa a ragiri sɔɔrie ragisee sanyie xa ba na, e xa jɛrɛ xa xɔɔrɔxɔ. Na kui, Misirakae naxa a fala, «Won xa won gi Isirayilakae ma, barima Alatala nan na e xa gere sofe.»

26 Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I bɛlexɛ itala baa xun ma, ye xa radin Misirakae, e xa sɔɔri ragisee, nun e xa soe ragimae xun na.»

27 Munsa to na raba subaxɛ ma, baa naxa gbilen a yire. Misirakae nu na e gife tɛmui naxɛ, Alatala naxa ye dusu e birin xun na.

28 Ye naxa Firawuna xa sɔɔrie, a xa ragisee, soe ragimae, nun a xa sɔɔri birin makoto. Naxee nu biraxi Isirayilakae fɔxɔ ra baa kui, nee birin naxa lɔɛ.

29 Kɔnɔ Isirayilakae naxa baa igiri kira xaraxi xɔn ma. Ye nu malanxi e yirefanyi ma nun e kɔɔla ma.

³⁰ Na ləxœ Alatala naxa Isirayilakae ratanga Misirakae ma. Isirayilakae naxa Misirakae furee to baa də ra.

³¹ Isirayilakae to Alatala sənbe to a naxan nawalixi Misirakae xili ma, e naxa gaaxu Alatala ya ra, e fa e taxu Alatala nun a xa xəera Munsa ra.

15

Isirayilakae xa bəeti

¹ Na dangi xanbi Munsa nun Isirayilakae naxa yi bəeti ba Alatala bə.

«N xa yi bəeti ba Alatala bə,
naxan xili gbo.

A bara soe nun a ragima madula baa ma.

² N sənbe na Alatala nan na.

N a matçəoma bəeti ra.

A bara findi n Nakisima nun n Marigi ra.

N tantui rasigama n benbae Marigi ma.

³ Sənbəma nan Ala ra.

A xili nə Alatala.

⁴ A naxa Firawuna xa sɔɔrie nun e ragisee rasin
baa ma.

Firawuna xa kuntigie naxa madula Xulunyumi
Baa ma.

⁵ Mərənyie naxa e makoto,
e naxa goro a bətini ma alə gəmə.

⁶ Alatala, i sənbe magaaxu.

I bara nɔ i yaxuie ra,
i bara nɔ i matandimae ra.

⁷ I xa mangəya sənbe magaaxu.

I bəjəne na te, e ganma nə
alə səxə te soxi naxan na.

⁸ I xa foye naxa Xulunyumi baa rabi,

kira xaraxi naxa lu a tagi.

Moronyie naxa te alo banxi xalə.

Ye naxa ti, a xɔrɔxɔ.

⁹ Isirayila yaxui a fala nε,

<N birama nε e fɔxɔ ra, han n e li,
n e harige tongoma nε, han n wasa.

N e sɔntɔma nε n ma santidegema ra.›

¹⁰ Kɔnɔ i tan naxa foye ramini,

baa naxa e radula.

E naxa goro ye xɔɔra alo yɔxui.

¹¹ Alatala, i maniyε mu na adama xa alae ya ma.

I xa səniyεnyi fiixε,

i xa nɔrε gbo,

i xa kaabanakoe wuya.

I maniyε na minden?

¹² I to i sənbe ramini,

bɔxi naxa e gerun.

¹³ I xa jnama naxan xun saraxi,

i fama e xun tide i xa xanunteya ra,

naxan mu jɔnma abadan.

I fama e xun tide i xa lingira səniyεnxi yire i
sənbe ra.

¹⁴ Namane gbεtεe na na mε,

e gaaxuma nε.

Filisitakae bɔjε minima nε.

¹⁵ Edon yareratie ifuma nε,

Mowaba mangε sεrenma nε.

Limaniya birin bama nε Kanaan jamanε yi ra.

¹⁶ Alatala, gaaxui nun kɔntɔfili e suxuma nε,

e de balanma nε i sənbe ra,

han i xa jnama dangi,

i naxan xun saraxi.

¹⁷ I fama nε i xa jnama rasabatide i xa geya fari,

i dɛnnaxε sugandixi i xa lingira səniyεnxi ra.

18 Alatala xa mangəya buma abadan.»

19 Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae to goro baa ma, Alatala naxa baa radin e xun ma, kōnō Isirayilakae naxa dangi kira xaraxi ra baa tagi.

20 Haruna maagine Mariyama, naxan findixi namijōnmē gine ra, a naxa boote maxa. Gine gbetee naxa fare boron.

21 Mariyama naxa yi bëeti ba,
«Wo bëeti ba Alatala bë,
barima a xili gbo.

A bara soe nun e ragimae radula baa ma.»

22 Munsa naxa Isirayilakae xun ti Suru gbeng-berenyi rakelife Xulunyumi Baa dë ra. E naxa e njere xi saxan gbengberenyi ma, e mu ye sotə.

23 E naxa Mara li, kōnō e mu nō Mara ye minde barima na ye nu xōn. «Mara» wama «xōn» nan falafe.

24 Nama naxa sōnxs Munsa ma, «Won ye sotəma minden?»

25 Munsa naxa a dë rawa Alatala xōn ma. Alatala naxa wuri mōcli nde masen Munsa bë, a fa na woli ye xɔɔra, ye xōn naxa ba. Alatala to gë e xaxili matode mənni, a naxa yi saate tongo e bë,

26 «Xa wo wo tuli mati n xui ra a fanyi ra, xa wo bira n ma tinxinyi fɔxɔ ra, xa wo n ma yaamari birin suxu, wo n ma seriye birin binya, n tan, wo Marigi Alatala, n mu fure jaaxi yo ragoroma wo ma, alɔ n naxan nagoro Misirakae ma. N tan nan Alatala ra, naxan wo rayalanma.»

27 E to dulonyi fu nun firin nun tugi bili tongo solofera li Elimi, e naxa yonkin mənni.

16

Isirayilakae xa sɔnxɔε

¹ Isirayila nama birin naxa keli Elimi, sigafe ra Sini gbengberenyi ma, naxan na Elimi nun Turusinina tagi. E biyaasi naxan naba keli Misira han Sini gbengberenyi ma, na naxa bu kike firin a nun xi fu nun suuli.

² Menni Isirayila nama naxa sɔnxɔε Munsa nun Haruna ma,

³ a falafe ra, «Munfe ra Alatala mu a ragirixi won xa faxa Misira bɔxi ma? Menni sube nun taami nu na won yi ra naxan won lugama, kɔnɔ be yi gbengberen yire, won fama faxade kaame nan na.»

⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama taami ragonode wo bε kelife koore ma. Nama xa mini, e xa a matongo gεesεgε e naxan donna lɔxɔε kerent kui. N fama e xaxili matode, xa e nεremma n ma yaamari nan ma.

⁵ A xi senyi nde, e xa xi firin daaxi matongo.»

⁶ Munsa nun Haruna naxa a fala Isirayila nama bε, «To nunmare wo a kolonma nε, a Alatala nan wo raminixi Misira bɔxi ra.

⁷ Tina gεesεgε, wo fama Alatala xa kaabanako tote. A bara wo xa sɔnxɔε mε. Munfe ra wo wama sɔnxɔfe muxu tan ma?

⁸ To nunmare Alatala wo kima sube ra, gεesεgε a wo kima taami ra, han wo luga. Wo mu sɔnxɔxi muxu tan xa ma de. Wo sɔnxɔxi Alatala nan ma, naxan bara wo xui birin mε.»

⁹ Munsa naxa a fala Haruna bε, «A fala Isirayila nama bε, e xa e yεte masen Alatala bε, barima a bara e xa sɔnxɔε mε.»

10 Haruna nu wøyenfe Isirayila jama bë temui naxε, e naxa e ya rafindi gbengberenyi ma, e fa Alatala xa nɔrε to mini ra nuxui kui.

11 Alatala naxa a masen Munsa bε,

12 «N bara Isirayilakae xa sɔnxɔε mε. A fala e bε, «Nunmare wo sube donma, gεesegε wo lugama taami ra. Na kui wo a kolonma nε, a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»»

13 Nunmare yati xɔnie naxee xili kɔnkɔlεe naxa radin e yonkinde birin ma. Na kuye iba xini naxa lu e yonkinde rabilinyi ma.

14 Na xini to ba na, se nde naxa lu bɔxi fari alɔ balabalanyi.

15 Isirayilakae to na to, e naxa e boore maxɔrin, «Munse ya?» E mu a kolon se yo na ki. Munsa naxa a fala e bε, «Taami nan a ra, Alatala naxan fixi wo ma baloe ra.»

16 Alatala xa yaamari nan ya, «Wo xa sigaati ya solofero tongo mixi birin bε naxan na wo xɔnyi.»

17 Isirayilakae a raba na ki nε.

18 E to a maniya, naxee gbe nu gboxi, a mu dangi yε, naxee fan gbe nu xurunxi, a e ralixi nε. Kankan naxa baloe xasabi sɔtɔ naxan a ralima.

19 Munsa naxa a fala e bε, «Yi baloe naxa raxi han gεesegε.»

20 Kɔnɔ ndee mu Munsa xui suxu, e naxa a ragata han gεesegε. Kulie naxa bira a i, a xiri naaxi naxa mini. Munsa naxa xɔnɔ na kanyie ma.

21 Gεesegε yo gεesegε, kankan nu fa a gbe donse matongo, kɔnɔ soge na te, a dɔnxɔε naxan luxi, na xunu a i.

²² A xi senyi nde, e naxa xi firin daaxi matongo, sigaati ya fu nun naani mixi kerien bë. Yareratie naxa na dëntegé sa Munsa bë.

²³ Munsa naxa a fala e bë, «Alatala naxë a tina malabui lòxçë nan a ra, lòxçë sëniyënx Alatala bë. Wo xa nde gan, wo xa nde satun. A dònchæ naxan na lu, wo xa na ragata han tina gëesegë.»

²⁴ E to nde ragata han gëesegë, alç Munsa a yamari e bë ki naxë, e naxa a to kuli mu biraxi a i, a man mu bɔrɔ.

²⁵ Munsa naxa a fala e bë, «Wo xa a don to, barima to nan malabui lòxçë ra Alatala xa binyë bun ma. Na donse mu goroma bɔxi ma to.

²⁶ Wo xa a matongo xi senyi bun ma, kɔnɔ a xi soloferie nde, wo mu sese toma, barima malabui lòxçë na a ra.»

²⁷ A xi soloferie nde, mixi ndee mini ne na donse matongode, kɔnɔ e mu sese to.

²⁸ Na kui Alatala naxa a masen Munsa bë, «Wo n ma yaamari nun n ma sëriye matandima han mun temui?

²⁹ Wo xa a kolon, n tan Alatala nan malabui lòxçë sëriye masenxi wo bë. Na nan a ra, xi senyi nde wo donse xi firin daaxi sotøma. A soloferie nde wo naxa siga dëdë, wo birin xa lu wo xɔnyie, malabui lòxçë nan a ra.»

³⁰ Na kui jama naxa e malabu na lòxçë soloferie nde ma.

³¹ Isirayilakae naxa na donse xili fala «mana,» naxan nu wama a falafe, «Munse a ra?» A maniya funden xɔri ra, a fiixë, a jɔxun alç digiyanyi.

³² Munsa naxa a fala, «Alatala xa yaamari nan yi ki, ‹Wo xa yi mana sigaati ya soloferie ragata,

alako wo bɔnsœe naxee fama baride e xa donse
to n naxan̄ nagoroxi wo ma gbengberenyi ma, n
to wo raminī Misira bɔxi ra.»

³³ Na kui Munsa naxa a fala Haruna bɛ, «I xa
mana sigaati ya solofera sa sesase kui, i xa a dɔxɔ
hɔrɔmɔlingira yire, alako a xa findi tɔnxuma ra
wo bɔnsœe bɛ naxee fama baride.»

³⁴ Haruna naxa na sesase dɔxɔ Alatala xa
hɔrɔmɔlingira yire saate kankira ya ra, alako
a xa ragata alɔ Alatala a masenxi Munsa bɛ ki
naxɛ.

³⁵ Isirayilakae mana don ne ne tongo naani
bun ma, han e sa so Kanaan bɔxi ma, si gbɛtɛe
sabatixi dɛnnaxɛ.

³⁶ Na sigaati ya solofera naxan nu rawalima na
mana maniyafe ra, a dɔxɔ fu findixi busali keren
nan na.

17

Turusinina fanye

¹ Isirayila jama birin naxa keli Sini gbeng-
berenyi ma, e fa biyaasi raba alɔ Alatala nu luma
e yamari ra ki naxɛ. E to Refidimi li, e naxa
yonkin naa, kɔnɔ e mu ye min daaxi sötɔ.

² Nama naxa ti Munsa kanke, e a fala a bɛ, «Ye
so muxu yi ra.» Munsa naxa wɔyɛn e bɛ, «Wo
tima n kanke munfe ra? Wo na Alatala matofe
munfe ra?»

³ Ye xɔli nu bara gbaa jama ra, e nu fa a fala
Munsa bɛ, «Munfe ra i muxu raminixi Misira
bɔxi ra? I wama ne muxu xa denbaya nun muxu
xa xurusee xa faxa ye xɔli ra gbengberenyi ma?»

⁴ Munsa naxa a dœ rawa Alatala xœn ma, a falafe ra, «N nœma munse rabade yi jnama ra? A gbe mu luxi e xa n faxa.»

⁵ Alatala naxa Munsa yaabi, «I xa dangi jnama ya ra, a nun Isirayila fori ndee. I xa i xa yisuxuwuri tongo, i Nili xure garin naxan na, i ti e ya ra.

⁶ N tima i ya ra, fanye sœti ma, naxan na Xorebe geya yire. I xa na fanye garin. Na kui ye minima ne jnama naxan minma.» Munsa naxa a raba na ki Isirayila forie ya xœri.

⁷ A naxa na yire xili sa Masa nun Meriba, na nan na ki «matoe nun sœnxœ,» barima Isirayilakae sœnxœ ne Munsa ma menni, e man naxa Alatala mato na a falafe ra, «Alatala na won tagi ba, ka a mu won tagi?»

⁸ Amalekikae naxa fa Isirayila gerede Refidimi.

⁹ Munsa naxa a fala Yosuwe bœ, «Xœme ndee mayegeti, wo fa mini Amalekikae gerede. Tina, n tima ne geya fari Ala xa yisuxuwuri ra n yi.»

¹⁰ Yosuwe naxa Amalekikae gere alo Munsa a yamarixi ki naxœ. Munsa, Haruna, nun Xuru naxa te geya fari.

¹¹ Munsa to a bœlexœ itema, Isirayila sœnbœ nu gboma, kœnœ a to a bœlexœ igoroma, Amalekikae sœnbœ tan nu gboma.

¹² Munsa bœlexœ to binya a ra, e naxa gemœ nde tongo a dœxœma naxan fari. Haruna nun Xuru naxa lu Munsa sœti ma, a kœola nun a yirefanyi ma, a bœlexœ ratefe ra han soge dula temui.

¹³ Na kui Yosuwe naxa no Amaleki nun a xa sœorie ra santidegemœ xœjœnxie ra.

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa bε, «Yi taruxui sεbε alako jama xa ratu a ma. I man xa a fala Yosuwe bε, <N fama nε Amalekikae xa fe jønde yi dunija ma.»»

¹⁵ Munsa naxa yire nde rafala sεrεxεbade ra, a naxa na yire xili sa, «Alatala nan xun nakeli firma n ma,»

¹⁶ barima a nu bara a xaxili ti Alatala xa mangεya ra. Munsa naxa a a fala, «Alatala Amalekikae gerema nε abadan.»

18

Yetiro sigafe Munsa yire

¹ Munsa bitanyi Yetiro, naxan findixi Madiyan sεrεxεdubε ra, a naxa a mε Alatala naxan nabaxi Munsa nun a xa jama Isirayila bε, e raminife ra Misira bøxi kui.

² Munsa nu bara a xa gine Sipora nun a xa di firinyi xεε Yetiro xønyi.

³ Munsa xa di singe nu xili Gerisomi, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «Xøje nan n na yi bøxi ma.»

⁴ Boore nu xili Eliyeseri, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «N baba Marigi bara n mali, a bara n natanga Firawuna xa santidεgema ma.»

⁵ Munsa bitanyi Yetiro naxa Munsa xa gine nun na xa die xanin Munsa yire gbengberenyi ma, a nu yonkinxi dønnaxε, Ala xa geya mabiri.

⁶ Yetiro nu bara xεεra xεε Munsa xøn a falafe ra, «N tan, i bitanyi Yetiro, n na fafe i xa gine nun a xa di firinyie ra.»

⁷ Munsa naxa mini a bitanyi ralande. A naxa a xinbi sin a ya ra, a man fa a sunbu. E to e boore xεεbu, e naxa so Munsa xɔnyi.

⁸ Munsa naxa fee ya ba a bitanyi bε, Alatala naxan birin naba Firawuna nun Misirakae ra Isirayila xa fe ra. A naxa Isirayila xa naxankate birin fala a bε, a nun Alatala e rakisixi ki naxε.

⁹ Yetiro naxa sεewa Alatala xa hinne ra a naxan masenxi Isirayila bε, a e bafe ra Misirakae yi ra.

¹⁰ Yetiro naxa a fala, «Tantui na Alatala bε, naxan wo ba Misirakae nun Firawuna yi ra, naxan Isirayila jnama raminixi e xa nɔε bun ma!

¹¹ N bara a kolon Alatala sεnbe gbo dangi adamadie xa alae mɔoli birin na, barima a bara jnama igoro naxan nu bara a yetε rafisa Isirayilakae bε.»

¹² Na temui Munsa bitanyi Yetiro naxa sεrexε gan daaxi nun sεrexε gbεtεe ba Alatala bε. Haruna nun Isirayila fori birin naxa na sεrexε don Munsa bitanyi yire Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui.

¹³ Na kuye iba, Munsa naxa a magoro, a xa kiiti sa Isirayilakae tagi. Nama naxa lu a yire kelife gεesεgε han nunmare.

¹⁴ A bitanyi to a to Munsa naxan birin nabama jnama bε, a naxa a fala a bε, «I na munse rabafe yi jnama bε? Munfe ra kiiti wali birin dɔxɔxi i kerén nan xun ma kelife gεesεgε han nunmare?»

¹⁵ Munsa naxa a bitanyi yaabi, «Nama faxi n yire Alatala xa kiiti nan fende.

¹⁶ Galanbui na lu mixie tagi e fama n yire n xa kiiti sa Alatala xa yaamarie nun a xa sεriyε ra.»

¹⁷ Munsa bitanyi naxa a fala a bε, «A mu lanma i xa a raba na ki.»

¹⁸ I nun i xa mixie, wo taganma nε. I keren mu nɔma yi kote xaninde.

¹⁹ I xa i tuli mati n ma marasi ra. Ala xa i mali. I tan xa findi jama xui madangima ra Alatala bε.

²⁰ I lan nε i xa e xaran Alatala xa seriye nun a xa yaamarie ra. I xa Ala xa kira masen e bε, e birama naxan fɔxɔ ra.

²¹ Mixi kəndee sugandi jama ya ma, nɔndi fale naxee gaaxuma Alatala ya ra, naxee riba xɔnxi. I xa nee findi yareratie ra jama xun ma xunlande ki ma. Nde xa lu mixi wulu keren xun ma, boore mixi kəmə xun ma, boore mixi tongo suuli xun ma, boore mixi fu xun ma.

²² Nee xa kiiti birin sa mixie tagi, fo kiiti nde naxee xɔrɔxɔ. E xa na kiiti xɔrɔxɔ masen i tan bε. Na ki, kote mu dɔxɔma i keren xun.

²³ Xa i Ala xui suxuma, na rabafe nɔma findide sɔneya ra wo birin bε, bɔjəsa fa lu jama bε e xɔnyi.

²⁴ Munsa naxa a bitanyi xui suxu, a birin naxa raba alɔ a falaxi ki naxε.

²⁵ Munsa naxa mixi kəndee sugandi Isirayi-lakae ya ma, a fa e dɔxɔ jama xun na xunlande ki ma, mixi wulu keren xun ma, mixi kəmə xun ma, mixi tongo suuli xun ma, nun mixi fu xun ma.

²⁶ E nu kiitisa wali raba temui birin, fo kiiti xɔrɔxɔ e nee nan masenma Munsa bε.

²⁷ Na temui Munsa naxa a bitanyi bεjın. Yetiro naxa gbilen a xa bɔxi ma.

Isirayila nama sofe Turusinina

¹ Kike saxan yati to dangi, kelife e mini Misira bɔxi ra temui naxε, Isirayilakae naxa so Turusinina gbengberenyi ma.

² E to keli Refidimi, e naxa so Turusinina gbengberenyi ma, e yonkin geya ya tagi.

³ Munsa naxa te geya fari sigafe Alatala yire. Alatala naxa a xili geya fari, a a masen a bε, «I xa a fala Isirayilakae Yaxuba bɔnsɔe bε,

⁴ *«Wo bara a to, n fe naxan nabaxi Misirakae ra. Wo bara a kolon n faxi wo ra n yire ki naxε. A luxi alo wo bakixi xɔni nan fari.»*

⁵ Xa wo n xui suxu n ma saate rakamalife ra, wo fama ne findide n ma jama sugandixi ra si birin ya ma. N gbe nan dunipa birin na,

⁶ *«kɔnɔ wo tan findima n ma si səniyɛnxi nan na, naxan serexedubε wali rabama.» I xa na masenyi ti Isirayilakae bε.»*

⁷ Munsa naxa goro, a fori birin xili, a fa Alatala xa masenyi birin dəntεgε e bε.

⁸ *«Nama birin naxa a fala, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»»*

Munsa naxa jama xa yaabi dəntεgε Alatala bε.

⁹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama wɔyɛnde i bε nuxui kui jama ya xɔri, alako e xa lanlanteya sa i ma təmui birin.»

Munsa naxa jama xa masenyi dəntεgε Alatala bε.

¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa bε, «A fala jama bε, e xa e yete raseniyen to nun tina. E xa e xa dugie fan xa.

11 E xa rədi tina bora ya ra, barima n fama ne gorode jama birin ya tote ra na ləxəe Turusinina geya fari.

12 I xa naaninyi sa geya rabilinyi birin ma, i fa a fala jama bə, «Mixi yo naxa te geya fari, mixi yo naxa a makərə a ra, barima naxan yo din a ra, na kanyi faxama ne.»

13 Wo naxa wo bəlexə din na kanyi ra, wo a magoncə gemə ra han a faxa. Xa na mu, wo xa a masəxə xalie ra. A findi daalise ra, a findi mixi ra, a lanma a xa faxa. Mixi mu lanma a xa te geya fari, fo sara xui na mini mixi sugandixi ndee fate.»

14 Munsa to goro geya ma jama yire, a naxa marasəniyənyi fe fala e bə, e xa e yetə nun e xa dugie rasəniyən.

15 A naxa a fala jama bə, «Wo xa wo yetə yailan tina bora ya ra. Sade fe naxa lu wo tan nun wo xa ginəe tagi.»

16 A xi saxan ləxəe, galanyi nun seyamakənyi naxa bira bəxi ma gəesəge, nuxui ifəcorəxi naxa to geya ma. Sara xui naxa mini sənbe ra. Nama birin naxa gaaxu.

17 Munsa naxa jama mati geya lanbanyi Ala xui ramede.

18 Tuuri nu na Turusinina geya ma, barima Alatala nu bara goro tə tagi. Na tuuri nu tema ne, alo fili na gan. Geya nu sərenma sənbe ra.

19 Sara xui nu sigama gbo ra. Na temui Munsa naxa wəyən, Ala naxa a yaabi.

20 Alatala naxa goro Turusinina geya fari, a fa Munsa xili. Munsa to te naa,

21 Alatala naxa a masen a bε, «I xa goro, i xa a fala jama bε, e naxa wuruntun n tofe ra de, xa na mu a ra, a gbegbe faxama ne.

22 Hali serexedube naxee e makorema n na, e xa e yete raseniyen, alako n naxa fa e faxa.»

23 Munsa naxa a fala Alatala bε, «Nama mu nōma tide Turusinina geya fari, barima i jan bara muxu yamari naaninyie xa sa geya rabilinyi ma, nama xa lu e xati ma.»

24 Alatala naxa a masen a bε, «I xa goro sinden Haruna fɔxɔ ra. Na təmui wo firin xa te. Serexedubee nun jama naxa te de, xa na mu a ra, e faxama ne.»

25 Munsa naxa goro jama yire, a fa na masenyi ti e bε.

20

Ala xa seriye fu

1 Na təmui Alatala naxa yi masenyi ti:

2 «N tan Alatala nan wo Marigi Ala ra, naxan wo ramini Misira konyiya kui.»

3 «Wo naxa ala gbetee batu bafe n tan na.»

4 «Wo naxa kuye yo yailan naxan misaalixi se nde ra, naxan toma koore nun bɔxi ma, xa na mu naxan luma ye nun bɔxi bun ma.

5 Wo naxa wo mafelen na se moɔlie bε, wo naxa e batu, barima n tan wo Marigi Alatala, n mu wama n firin nde xɔn. Naxee n xɔnma, n nee bɔnsɔe ratɔnma ne han e tolontolonyie, xa na mu a ra e tolobitee xa die.

6 Kɔnɔ mixi naxee n xanuma, e bira n ma seriye fɔxɔ ra, n hinnema e ra xanunteya kui abadan.»

7 «Wo naxa n xili yelefū, barima n tan Alatala mu dijēma mixie ma, naxee na fe mōoli rabama.»

8 «Wo xa ratu malabui lōxōe ma, wo xa a binya.

9 Wo nōma wali birin nabade xi senni bun ma,

10 kōno na xi soloferē nde findima malabui lōxōe ra wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na lōxōe, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, wo xa xurusee, nun wo xa xōusee.

11 Alatala dunija nun se birin daa xi senni nan bun ma. A to ge na ra a naxa a malabu a xi soloferē nde. Na nan a xexxi, Alatala naxa barake sa na malabui lōxōe ma, a findi lōxōe seniyenxi ra.»

12 «Wo xa wo baba nun wo nga binya. Na kui wo xa simaya xōn kuyama ne bōxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

13 «Wo naxa mixi faxa.»

14 «Wo naxa yēne raba.»

15 «Wo naxa muñe ti.»

16 «Wo naxa wo boore tōçnejge.»

17 «Wo naxa mila wo boore xa harige ma, alō a xa banxi, a xa gine, a xa konyie, a xa ninge, xa na mu a xa sofale.»

18 Nama to na galanyi, seyamakonyi, nun tuuri to geya fari, e fa sara xui mē, e naxa sēren gaaxui ra. E naxa makuya mēnni ra,

19 e fa a fala Munsa bē, «I tan xa wōyēn muxu ra, Alatala xui won faxama nē.»

20 Munsa naxa a fala nama bē, «Hali wo mu gaaxu. Ala na wo matofe, alako wo xa gaaxu a ya ra, wo xa yunubi lu na.»

²¹ Nama naxa lu yire makuye, kōnō Munsa tan naxa siga na nuxui fōorōxi yire Alatala nu na dēnnaxē.

²² Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa yi masenyi ti Isirayilakae bε, ‹Wo bara a to, n bara wɔyεn wo ra kelife koore ma.

²³ Wo naxa kuye yo yailan gbeti nun xεema ra naxan luma n sεeti ma.

²⁴ Wo xa sεrεxεbade yailan n bε bεnde ra. Wo xa xurusee ba sεrεxε gan daaxi nun xanunteya sεrεxε ra. Wo na n xili binya, n barakε sama nε wo ma.

²⁵ Xa wo sa sεrεxεbade tima n bε gεmε ra, wo naxa a ti gεmε masolixie ra, barima na a niyama nε a xa findi se seniyentare ra.

²⁶ Wo naxa n ma sεrεxεbade ite, xa na mu a ra sεrεxεdubε xa donma kuye bunyi mabama nε.»

21

Konyiya seriye

a nun faxe nun maxcounε cxcuε

¹ I xa yi yaamarie masen Isirayilakae bε.

² Xa wo konyi sara naxan findi Isirayilaka ra, a xa wali wo bε nε senni, kōnō a soloferε nde wo xa a bεjnin barima a xunsare bara nōn.

³ Xa a sa li wo nu bara na konyi nun a xa gine sara, wo xa e firin birin bεjnin nε soloferε nde.

⁴ Xa konyi kanyi nan gine so a xa konyi yi ra, a fa di bari, na gine nun a xa die luma konyi kanyi yi ra. Xεmε gbansan nan bεjinma.

⁵ Xa na konyi fa a fala, «N marigi, n ma gine, nun n ma die rafan n ma, n mu wama xɔrεyafe,»

6 a marigi xa a dəntəgə Ala bə. Na təmui a xa a tuli tunba səxəmə ra naadə wuri ma. Na nan a masenma na konyi bara lu a marigi xa yaamari bun ma a xa dunijneigiri birin kui.

7 Xəməs na a xa di gine mati konyi ra, gine xərəya ki mu luma alç xəməs xərəya ki.

8 Xa na gine mu rafan a marigi ma, naxan nu wama a findife a xa gine ra, a lanma a xa lu a xun xa sara. A mu daxa a xa a mati mixi gbətə ma, barima a bara məsə a ra.

9 Xa a wama a fife a xa di ma gine ra, a lanma a xa a suxu alç a xa di gine yati.

10 Xa a sa gine gbətə tongo, a naxa sese ba a xa gine singe xa donse, a xa sosee, nun a xa sələ ra.

11 Xa a mu na fe saxanyie rakamali a bə, gine nəma kelide a xən ma, a mu sese fi.

12 Naxan na mixi bənbə han a naxa faxa, na kanyi lan a fan xa faxa.

13 Kənəxa a mu a faxafe janigexi, Ala nan tun a ragirixi, a xa a xun taxu yire nde n dənnaxə masenma wo bə.

14 Kənəxa a nu a faxafe janigexi ne kəcta nde ra, na kanyi mu nəma a xun taxude n ma sərəxəbade ra. Wo xa a faxa.

15 Naxan na a nga, xa na mu a baba bənbə, na lan ne a xa faxa.

16 Naxan na adamadi suxu, a xa a mati, na kanyi xa faxa hali a mu gəxi na adamadi matide.

17 Naxan na a nga, xa na mu a baba danka, na kanyi lan ne a xa faxa.

18 Naxan na mixi maxənə gere kui, na kanyi mu suxuma xa mixi maxənəxi mu faxaxi,

19 xa a nōma kelide a xa sade ma, a jere a xa yisuxuwuri ra. Kōnō maxōne ti tan lanma a xa kōbiri ba na mixi maxōnxi be han a gema yalande tēmui naxē.

20 Naxan na a xa konyi faxa bōnbō wuri ra, a lanma nē na kanyi xa jaxankata.

21 Kōnō xa na konyi sa yalan beenu xi firin, a mu lanma konyi kanyi xa jaxankata, barima na konyi findixi a gbe nan na.

22 Mixi naxee bōnbōma furi gine nde ra, e xa gere kui, na fa a niya gine xa di bari a waxati mu a lixi, kōnō a mu fe kana a ma, na geresoee xa kōbiri nde ba gine be. Gine xa mōri nun kiitisa xa nate tongo kōbiri xasabi naxan bama.

23 Kōnō xa a sa findi gbaloe ra, nii jōxču na nii nan na,

24 ya nan na, jinyi jōxču na jinyi nan na, bēlexe jōxču na bēlexe nan na, sanyi jōxču na sanyi nan na,

25 ganyi jōxču na ganyi nan na, xabē jōxču na xabē nan na, maxōne jōxču na maxōne nan na.

26 Naxan na a xa konyi bōnbō han a ya naxa kana, a lanma a xa a xa konyi xōreya a xa ya kanē jōxču ra.

27 Naxan na a xa konyi jinyi gira, na kanyi lanma a xa a xa konyi xōreya a xa jinyi gire jōxču ra.

28 Tuura naxan na mixi faxa, a lanma na tuura xa magōnō han a faxa. A sube naxa don. Tuura kanyi mu jaxankate yo sötəma na kui.

29 Kōnō xa na tuura darixi na mōli raba ra, a kanyi a kolon kōnō a mu a xirima a fanyi ra, na

kanyi yo, a xa tuura yo, e birin xa magɔnɔ han e xa faxa.

³⁰ Kiitisa nɔma nate tongode na tuura kanyi xun sarama naxan na.

³¹ Na seriye kerèn nan nawalima hali tuura sa dimedi nan faxa.

³² Xa a sa li tuura fa mixi gbete xa konyi nde faxa, gbeti kole tongo saxan nan fama na konyi marigi ma. Na tuura xa magɔnɔ han a faxa.

³³ Naxan na yili ge, a lu i mu a dɛ rakotoma, xa a sa li ninge xa na mu a ra sofale nde sa sin na yili kui,

³⁴ a lanma na kanyi xa na xuruse sare fi, xuruse faxaxi xa lu a bɛ.

³⁵ Naxan ma tuura na sa a boore gbe faxa, na tuura baloxi xa mati, na sare nun na tuura faxaxi xa itaxun e boore tagi.

³⁶ Kɔnɔ xa a sa a li, na tuura darixi na mɔoli raba ra, a kanyi a kolon kɔnɔ a mu a xirima a fanyi ra, a lanma tuura baloxi kanyi xa a gbe fi tuura faxaxi kanyi ma, tuura faxaxi xa lu a tan bɛ.

³⁷ Naxan na tuura xa na mu a ra yεxεs muna, a sa a mati, xa na mu a ra, a faxa, a lanma na kanyi xa tuura suuli ragbilen na tuura kerèn jɔxɔs ra, xa na mu, yεxεs naani na yεxεs kerèn jɔxɔs ra.

22

Myna se cxcuε

nun yaamari gbeteε

¹ Xa wo mixi suxu a mupɛ tife kɔs ra, a fa faxa wo yi bɔnbɔs ra, faxɛ kote mu dɔxɔma wo xun ma.

² Kono xa wo na mɔɔli raba yanyi ra, faxε kote dɔɔxɔma nε wo xun ma. Muneti lanma a xa se munaxie sare ragbilen, kono xa a mu nɔma na ra, a gundi xa mati konyi ra alako mujε se sare xa fi.

³ Xa a sa li, na se munaxi na a yi alo ninge, sofale, yεxεε, xa na mu a ra, a njε ra, a e nɔndɔn firin nan fima a jɔɔxε ra.

⁴ Naxan na a xa xurusee bεjin, a sa a boore xa xε kana, na kanyi lanma a xa a sare fi a xa xε bogi fanyi nan na.

⁵ Naxan na te sa nooge ganfe ra, kono te fa mixi nde xa sansi malanxi gan, xa na mu a xa xε, na kanyi lanma a xa na se birin sare fi.

⁶ Xa mixi harige nde taxu a dɔɔxɔboore ra, kono mixi fa na muna, na muneti xa na se sare firin nagbilen a jɔɔxε ra.

⁷ Kono xa na muneti mu to, se taxuxi naxan na, na xa a kali Ala xili ra kiitisamae yire, alako e xa a kolon a tan xa mu na harige tongoxi.

⁸ Xa se nde sa lu mixi yi ra alo ninge, sofale, yεxεε, dugi, xa na mu a ra se gbεtε, kono mixi gbεtε fa a fala a tan nan gbe na a ra, e lanma e xa siga kiitisae yire. Kiiti kanama naxan na, a xa na se sare dɔɔxɔ firin nagbilen a boore ma.

⁹ Xa mixi nde xuruse taxu a boore ra, alo sofale, ninge, xa na mu yεxεε, na xuruse fa faxa, xa na mu a salonse nde fa gira, xa na mu mixi fa a muna,

¹⁰ a boore xa a kali Alatala ra a mu a yi. Se kanyi xa la na ra, a xa dijε na se lɔεxi ma.

¹¹ Kono xa na xuruse munaxi na a xɔnyi nε, a jɔɔxε fima nε.

12 Xa wulai sube nde nan fa a faxa, a taxu naxan na, na xa a binbi masen xuruse kanyi bε seedeñexxaya ra. Na təmui, a mu na jəxčε fima.

13 Xa mixi xuruse yefu a boore ma, xuruse fa a yεtε maxčoč, xa na mu a ra a faxa xuruse kanyi xanbi, a yefuma xa a jəxčε fi.

14 Kono xa fe nde na xuruse sotə a kanyi ya xɔri, a yefuma mu a jəxčε fima. Xa a sa li, a herixi nan a ra, heri masundi nan findima a jəxčε ra.

15 Naxan na gine dimədi futi kana naxan xa kote mu dəxčxi sinden, a lanma a xa a xa kote dəxč alako a xa findi a xa gine ra.

16 Xa na gine baba mu tin a fide a ma, na futikane kɔbiri nan fima naxan lanma gine dimədi xa kote ma.

17 Mandurula gine lanma nε a xa faxa.

18 Naxan yo yεnε raba xuruse ra, a lanma a xa faxa.

19 Naxan yo na sεrεxε ba ala gbεtε bε, bafe Alatala ra, na kanyi lan nε a xa faxa.

20 Wo naxa xɔjε tɔɔrɔ naxan fatan si gbεtε ra a sabati wo xɔnyi, barima wo fan nu na xɔrεya nε Misira bɔxi ma.

21 Wo naxa fu kaajε gine nun kiridi ma.

22 Wo na fu nee ma, n e wa xui mεma nε.

23 N ma xɔnε tema nε wo xili ma, n wo faxa santidεgεma ra. Wo xa gineε findima nε kaajε gineε ra, wo xa die fan findima nε kiridie ra.

24 Xa wo sa kɔbiri doni tɔɔrɔmixi nde bε n ma nama ya ma, wo naxa geeni yo fen a xun na alɔ doniti jaaxi ndee.

25 Wo na wo boore xa dugi dɔxɔ sεεkε ra, wo xa a ragbilen a ma beenun soge xa dula,

26 barima na kerēn peti nan a yi ra, a na nan felenma a ma. A na n xili, n a xui suxuma nε, barima kinikininte nan n na.

27 Wo naxa n tan Ala bɛxu. Wo naxa wo xa jama mange danka.

28 Wo naxa dugundi n kide wo xa xε bogie ra. Wo xa wo xa di singe birin fi n ma.

29 Wo xa wo xa xurusee xa di singee fi n ma. Wo xa e lu e nga fɔxɔ ra xi solofer. A xi solomasaxan nde, wo fa e fi n ma.

30 Wo xa findi n ma jama seniyenxi ra. Wo naxa wulai sube don, sube gbete naxan faxaxi. Wo xa na mɔɔli fi baree ma.

23

Tinxinyi seriye

nun Isirayila xa salie

1 Wo naxa mixi tɔɔŋεgε, wo naxa wule seede ba mixi jaaxi bε.

2 Wo naxa bira jama waxɔnfe jaaxi fɔxɔ ra, wo naxa wule seede ba jama xa fe ra. Na mɔɔli tinxinyi kanama nε.

3 Wo naxa mixi rafisa a boore bε kiiti kui, hali a findi misikiine ra.

4 Wo na wo yaxui xa ninge lɔexi to, xa na mu a xa sofale, wo xa a xanin a xɔn ma.

5 Wo na wo yaxui xa sofale to, a biraxi kote xungbe bun ma, wo naxa a lu naa. Wo xa a mali.

6 Wo naxa seriye matandi tɔɔrɔmixi makiitima temui naxε.

⁷ Wo naxa mixi tɔɔjegε. Wo naxa a niya mixi tɔɔjegexi xa faxa, barima n mu dijεma na mixi mɔɔcli ma.

⁸ Wo naxa tinxinyi kana kɔbiri ra, barima na a niyama ne seede xa dundu, tinxitɔe xa wɔyεnyi xa mafindi.

⁹ Wo naxa xɔnε tɔɔrɔ naxan fatan si gbεtε ra. Wo tan yati bara na tɔɔrε mɔɔli kolon wo nu na Misira bɔxi ma tεmui naxε.

¹⁰ Wo xa sansi si, wo xa a xaba jε senni bun ma,

¹¹ kɔnɔ a jε soloferε nde, wo xa bɔxi lu na, a xa a malabu. Na tεmui sansi naxan fama bulade a yεtε ma, na nɔma findide Isirayila tɔɔrɔmixie xa baloe ra. Burunyi subee fan xa balo na dɔnχɔε ra. Wo xa na raba wo xa wεni nun wo xa oliwi bilie fan na.

¹² Wo xa wali birin naba xi senni bun ma, kɔnɔ a xi soloferε nde wo naxa wali yo raba alako wo xa ninge, wo xa sofale, wo xa konyi, nun si gbεtε mixi naxee na wo xɔnyi, e birin xa e malabu.

¹³ Wo xa wo jnɔxɔ sa n ma yaamari birin xɔn ma. Wo naxa ala gbεtε batu, e xili jnan naxa mini wo dε i.

¹⁴ Ne yo jε wo xa sali saxan naba n ma binyε bun ma.

¹⁵ Wo xa Taami Lebinitare Sali raba yi ki. Xi soloferε naxee sugandixi Abibi kike kui, wo xa taami lebinitare gbansan don, alɔ n wo yamarixi ki naxε. Wo xa a raba na tεmui ne barima wo mini Misira bɔxi kui na kike nan na. Wo naxa n kuma na salie kui.

¹⁶ Xε Xabε Sali, wo xa a raba wo xa sansi bogi singee ra. Sansi Bogi Ba Sali, wo xa a raba jε rajɔnyi, wo na sansi bogi se raso tεmui naxε.

17 Xemə birin xa na sali saxan naba e Marigi Alatala xa binyə bun ma ne birin kui.

18 Wo na xuruse ba serexə ra n be temui naxə, wo naxa taami lebini daaxi ba serexə ra a seeti ma de. Wo naxa n ma sali serexə sube ture ragata han geesegə.

19 Wo xa sansi bogi fisamante ba wo xa sansi bogi singee ya ma n tan wo Marigi Alatala be, wo e xanin n ma hərəməlingira kui. Wo naxa si nin a nga xijə ye ra.

20 N malekə tima ne wo ya ra, naxan wo makantama kira ra sigafe ra bəxi ma n dənnaxə yailanxi wo be.

21 Wo xa wo tuli mati a ra, wo xa a xui suxu. Wo naxa a matandi. A mu dijəma wo xa matandi ma, barima n xili na a xun ma.

22 Kənə xo wo wo tuli mati a ra, xa wo a xui birin suxu, n findima ne wo yaxuie yaxui ra, wo gerefæ gerema ra.

23 N ma malekə wo matima Amorikae, Xitikae, Perisikae, Kanaankae, Hiwikae, nun Yebusukae xənyi. N fama ne e birin səntəde.

24 Wo naxa suyidi e xa alae be, wo naxa e batu, wo naxa bira e fəxə ra. Wo xa e xa kuyee kana, wo xa e xa gəmə masolixie magira.

25 Wo xa wo Marigi Alatala batu. A barake sama ne wo xa taami nun wo xa ye ma. A wo xa fure yalanma ne.

26 Gine furi mu kanama wo xa bəxi ma, gine di baritare fan mu toma wo ya ma. N simaya kamalixi fima ne wo ma.

27 N sie ragaaxuma ne wo ya ra n senbe ra. N e ifuma ne alako e xa e gi wo ya ra.

28 N jurie rasanbama nε wo ya ra naxan Hiwikae, Kanaankae, nun Xitikae kerima.

29 Kono n mu na rabama jε kerem kui, alako bɔxi naxa fa kana, wulai subee naxa fa wuya wo xili ma.

30 N nee kerima a xuri xuri nan na wo ya ra, han wo wuya, wo fa nɔε sötɔ bɔxi birin ma.

31 N wo xa naaninyi igboma nε keli Xulunyumi Baa ma han Baa Xungbe, kelife Turusinina gbengberenyi ma han a sa dɔxɔ Efirati xure xungbe ra. N mennikae sama nε wo sago, alako wo xa e keri.

32 Wo naxa saate yo tongo mennikae nun e xa alae bε.

33 Wo naxa lu e xa sabati wo xa bɔxi ma, xa na mu a ra e a niyama nε wo xa gbilen n fɔxɔ ra. E xa alae findima gantanyi nan na wo bε.

24

Ala nun Isirayilakae xa saate

1 Alatala naxa a masen Munsa bε, «Te n yire be geya fari, i tan, Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie mixi tongo solofera. Wo xa suyidi yire naxan makuya n na.

2 Munsa, i gbansan xa makɔrε n na, booree xa lu yire makuye. Nama fan naxa te i tan Munsa fɔxɔ ra.»

3 Munsa naxa Alatala xa masenyi nun a xa yaamari birin nadangi jnama ma. Nama birin naxa a yaabi xui kerem na, «Muxu Alatala xui birin sxumua nε.»

4 Munsa naxa Alatala xa masenyi birin sεbε. Na kuye iba, Munsa naxa sεrεxεbade ti geya

bunyi, a naxa gəmə tundenyi fu nun firin ti mənni, naxee Isirayila bənsəe fu nun firinyi misaalixi.

⁵ A naxa Isirayila fonike ndee xəe e xa sərexə gan daaxie ba. E man xa tuurae ba Ala bə xanunteya sərexə ra.

⁶ Munsa naxa na wuli tagi sa fəjə die kui, a naxa na dənxəe kasan sərexəbade ma.

⁷ A naxa saate kitaabui tongo, a a xaran pama birin bə. E naxa a yaabi, «Muxu Alatala xui birin suxuma nə. Muxu a ratinməma nə.»

⁸ Munsa naxa na wuli tongo, a a kasan pama ma. A naxa a masen, «Saate wuli nan ya. Alatala yi saate nan tongoxi wo bə a xa masenyi fari.»

⁹ Munsa naxa te, a tan nun Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie, mixi tongo solofera.

¹⁰ E naxa Isirayila Marigi Ala to. A nu tixi gəmə nərəxi fari.

¹¹ Na Isirayila kuntigie naxa Ala to, kənə a mu e naxankata na ma. E birin naxa e dege, e naxa e min.

¹² Alatala naxa a masen Munsa bə, «Te geya fari n yire, i xa fa lu be sinden. N xa gəmə walaxəe so i yi ra, n nan n ma səriye nun n ma yaamarie səbəxi naxee ma. I xa Isirayilakae xaran nee ra.»

¹³ Munsa nun a malima Yosuwe naxa te Ala xa geya ma.

¹⁴ Munsa naxa a fala forie bə, «Wo xa muxu məmə be. Muxu fafe. Haruna nun Xuru xa lu wo fe ma be. Xa fe nde bira a i wo tagi, wo xa a masen e bə.»

¹⁵ Munsa to te geya fari, nuxui naxa dusu a xun na.

¹⁶ Alatala xa nɔrɛ naxa lu Turusinina geya xun na. Nuxui naxa geya makoto xi senni. A xi solofera nde, Alatala naxa Munsa xili na nuxui kui.

¹⁷ Alatala xa nɔrɛ nu luxi ne Isirayilakae bɛ, alɔ te xungbe geya fari.

¹⁸ Munsa to nu tema, a naxa so na nuxui kui, a naxa lu geya fari xi tongo naani kɔɛ nun yanyi.

25

Hɔrɔmɔlingira serexebade,

a teebili, nun a lanpui

¹ Alatala naxa a masen Munsa bɛ,

² «A fala Isirayilakae bɛ, foniserelae xa yi see mɔɔli ba hadiya ra:

³ xɛɛma, gbeti, wure gbeeli,

⁴ gɛsɛ gɛrɛ daaxi, gɛsɛ bulu daaxi, gɛsɛ gbeeli, suwa dugi, dugi naxan sɔxɔxi si xabe ra,

⁵ yɛxɛɛ kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, peremui kirie, kasiya wuri,

⁶ ture naxan sama lanpui kui, labundɛ naxan sama ture səniyɛnxi nun surayi xun ma,

⁷ a nun gɛmɛ tofanyi naxee findi serexedubɛ xa donma kuye nun donma kanke raxunma se ra.

⁸ Isirayilakae xa hɔrɔmɔlingira ti n bɛ, alako n xa sabati e ya ma.

⁹ Wo xa na lingira nun a xa yirabase birin yailan alɔ n na masenma i bɛ ki naxɛ.»

¹⁰ «E xa saate kankira yailan kasiya wuri ra. Na kankira xa kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a xa

igbo nɔngɔn keren nun a tagi, a xa ite nɔngɔn keren nun a tagi.

¹¹ I xa a kui nun a fari maso xεεma ra. A dε kiri fan xa yailan xεεma ra.

¹² I xa a suxude digilinxi naani rafala xεεma ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma.»

¹³ «I xa kasiya wuri kuye firin masoli, e maso xεεma ra.

¹⁴ I xa e raso kankira suxude digilinxie kui, na kankira xaninma e tan nan ma.

¹⁵ E naxa ramini na abadan.»

¹⁶ «N na saate tɔnxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.

¹⁷ I xa a dεrakote yailan xεεma fanyi ra, naxan findima xunsare yire ra. A xa kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a xa igbo nɔngɔn keren nun a tagi.

¹⁸ Malekε sawure firin xa yailan xεεma xabuxi ra kankira dεrakote fari.

¹⁹ Malekε sawure nun kankira dεrakote xa findi keren na.

²⁰ Na malekε sawure firinyie xa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.»

²¹ «I xa na kankira dεrakote sa a ma, naxan findixi xunsare yire ra. N na saate tɔnxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.

²² N nan n yetε masenma i bε mεnni nε, na saate kankira dεrakote fari, malekε sawure firinyie tagi. N yaamari birin soma i yi ra mεnni nε katarabi Isirayilakae ma.»

²³ «I xa teebili nde yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn firin, a igbo nɔngɔn keren, a ite nɔngɔn keren nun a tagi.

²⁴ I xa xεεma fanyi maso a ma, a nun a dε kiri ma.

²⁵ Xebenyi nde xa sa na dε kiri bun ma naxan igbo suxui kerēn a nun a tagi. Xεεma xa sa na fan dε kiri ma.

²⁶ I xa a suxude digilinxı naani rafala xεεma ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra

²⁷ na xebenyi bun ma. Wuri kuyee xa so nee kui teebili xaninfe ra.

²⁸ Na wuri kuyee xa masoli kasiya wuri ra, xεεma xa maso e ma. Nee nan findima teebili tongose ra.

²⁹ Piletie, tɔnbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima sereχe yeerama daaxi xa fe ra, nee birin xa yailan xεεma fanyi nan na.

³⁰ Taami fan xa sa na teebili ma temui birin, naxan findixi sereχe ra n bε.»

³¹ «I xa lanpui dɔxɔse nde yailan xεεma fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui dɔxɔde naxee maniya sansi fugee ra, na birin xa findi kerēn na.

³² Salon senni xa mini lanpui dɔxɔse bili ma, saxan seeti kerēn, saxan boore seeti.

³³ Tɔnbili saxan xa lu na salon senni birin xun ma. E xa maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a bureχeεe nun a fugee tagi.

³⁴ Tɔnbili naani gbεtε xa lu lanpui bili ma. E fan xa maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a bureχeεe nun a fugee tagi.

³⁵ Na salon firin firin dɔxɔ saxonyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sama ne mənni fan ma.

³⁶ Na tɔnbilie nun lanpui salonyie xa findi kerēn na, e xa yailan xεεma fanyi xabuxi ra.»

37 «I xa lanpui solofera yailan, i xa e dɔxɔ e dɔxɔdee ma alako e dɛxɛ xa yare iyalan.

38 I xa wuki xabase nun xube sase yailan xεεma fanyi ra.

39 Xεεma naxan nawalima lanpui dɔxɔse nun lanpui yirabase yailanfe ra, na xa findi xεεma kilo tongo saxan nun naani nan na.

40 I xa na birin naba alɔ n a masenxi i be ki naxɛ geya fari.»

26

Hɔrɔmɔlingira tife

1 «I xa Ala xa hɔrɔmɔlingira yailan suwa dugi fu ra, naxee raxunmaxi gɛsɛ mɔcli saxan na, gɛsɛ gɛrɛ daaxi, gɛsɛ bulu daaxi, nun gɛsɛ gbeeli. Na gɛsɛ xa malekɛe sawure ramini dugie ma. A xa tofan ki fanyi.

2 Dugi birin xa kuya nɔngɔn mɔχɔŋɛn nun solomasaxan, a xa igbo nɔngɔn naani. E kuyɛ nun e igboya xa lan.

3 Dugi suuli xa dɛgɛ e boore ra, dugi suuli gbɛtɛ fan xa dɛgɛ e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.

4 I xa gɛsɛ gɛrɛ daaxi dɛgɛ na dugi singe dɛ kiri ma, a nun na dugi firin nde dɛ kiri ma.

5 I xa gɛsɛ tongo suuli dɛgɛ na firinyi dɛ kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.

6 Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan xεεma ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niyama hɔrɔmɔlingira xa findi dugi kerɛn na.»

⁷ «I xa dugi fu nun kerén sɔxɔ si xabe ra, naxee
Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

⁸ Dugi kerén xa kuya nɔngɔn tongo saxan, a xa
igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin
xa lan.

⁹ I xa dugi suuli dɛgɛ e boore ra, e xa findi dugi
keren na. Na dugi senni naxee luxi, i xa e fan
dɛgɛ e boore ra. Na dugi senni nde singanma
banxi yatagi nan xun ma.

¹⁰ I xa gese tongo suuli dɛgɛ na dugi singe ra,
a nun na dugi firin nde ra.

¹¹ Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan
wure gbeeli ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore
ra na suxusee ra. Na nan a niyama na birin xa
findi dugi kerén na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira
makotoma.

¹² Na dugi xa mayigboe kɛŋa ma dɔnxɔe tagi
singanma hɔrɔmɔlingira nan xanbi ra.

¹³ Na dugi xa kuye kɛŋa na ki naxe, nɔngɔn
keren nan luma na seeti firinyie ma, alako
hɔrɔmɔlingira xa makoto.»

¹⁴ «Na dangi xanbi i xa makotose gbɛtɛ yailan
yɛxɛɛ kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. I
man xa makotose gbɛtɛ yailan peremui kiri ra.»

¹⁵ «I xa kasiya wuri xaba xebenyie ra
hɔrɔmɔlingira tima naxee ma.

¹⁶ Kankan xa kuya nɔngɔn fu, a xa igbo nɔngɔn
keren nun a tagi.

¹⁷ Suxuse firin xa lu hɔrɔmɔlingira xebenyi
birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.

¹⁸ Xebenyi mɔxɔjɛn nan tima hɔrɔmɔlingira
yirefanyi ma.

19 Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sama na xebenyi məxəjən bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E xa lu xebenyi suxusee fə ma.

20 Xebenyi məxəjən nan tima hərəməlingira kəçəla fan ma,

21 a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.

22 Xebenyi senni nan tima hərəməlingira xanbi ra sogegorode mabiri.

23 I xa xebenyi firin yailan tuxuie bə hərəməlingira xanbi ra,

24 naxee fuge nun lanbanyi lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinxi ra. Na tuxui firinyi xa yailan na ki.

25 Na birin lanma xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.»

26 «I xa wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hərəməlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali səeti keren ma,

27 suuli rawali boore səeti ma, suuli rawalima hərəməlingira xanbi ra sogegorode mabiri.

28 Wuri naxan luma a tagi, na dangima xebenyie nan xun ma, a keli səeti singe a sa dəxə boore ra.

29 Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri soma naxee kui, i xa xəxəma maso na birin ma.

30 I xa na hərəməlingira ti alo n i yamarixi ki naxə geya fari.»

31 «I xa suwa dugi yailan gesə gbeeli nun gesə bulu daaxi ra. Malekə sawurəe xa dəgə na ma, a xa tofan ki fanyi.

³² I xa a gbaku kasiya wuri naani ra xεεma masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, xεεma xa maso nee fan ma.

³³ I na gε dugi gbakude na suxusee ra, i xa saate kankira dɔxɔ a xanbi ra. Na ki, na dugi luma na yire firin tagi ra, naxan xili yire sεniyεnxi a nun naxan xili yire sεniyεnxi fisamante.

³⁴ I xa saate kankira dε rakoto a dεrakote ra yire sεniyεnxi fisamante kui. Na dεrakote se findixi xunsare yire nan na.

³⁵ I xa teebili tan dɔxɔ hɔrɔmɔlingira kɔɔla ma, lanpui dɔxɔse xa lu a ya ra yirefanyi ma.»

³⁶ «I xa suwa dugi gbεtε yailan gesε gerε daaxi, gesε bulu daaxi, nun gesε gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode. I xa a masoxɔ a fanyi ra, a xa tofan.

³⁷ I xa a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, xεεma masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.»

27

Serexebade, hɔrɔmɔlingira tete

nun hɔrɔmɔlingira lanpui ture

¹ «I xa serexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn suuli, a igbo nɔngɔn suuli, a ite nɔngɔn saxan.

² I xa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se kerɛn na serexebade ra. I xa wure gbeeli maso na birin ma.

³ I xa a yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alɔ xube sasee, pelie, pootie, sube sɔxɔsee, nun tundee tε sama naxee kui.

⁴ I xa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama tε xun ma, sube sama naxan fari. I xa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma,

⁵ alako a xa gbaku serexbade kui a tagi.

⁶ I xa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma.

⁷ E rasoma suxuse digilinxxi naanie nan kui serexbade sεeti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ I xa na serexbade yailan xebenyie nan na. Sese naxa lu a kui. I xa a yailan alɔ n i yamarixi ki naxε geya fari.»

⁹ «I xa hɔrɔmɔlingira tεtε yailan yi ki ne: Tεtε xa kuya nɔngɔn kεmε yirefanyi mabiri ra. I xa gεrε suwa dugi gbaku na

¹⁰ wuri mɔxɔjɛn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹¹ Tεtε xa kuya nɔngɔn kεmε kɔola fan mabiri ra. I xa gεrε dugi gbaku na wuri mɔxɔjɛn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹² Tεtε xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogegorode mabiri ra. I xa gεrε dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma.

¹³ Tεtε xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogetede fan mabiri ra.

¹⁴ Gεrε dugi xa gbaku sεeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na xa kuya nɔngɔn fu nun suuli.

15 Gere dugi gbete xa gbaku boore seeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan xa kuya nɔngɔn fu nun suuli.

16 Tete sode de xa yailan suwa dugi ra naxan masɔxɔxi gese gere daaxi nun gese bulu daaxi nun gese gbeeli ra. Na dugi xa nɔngɔn xa nɔnjɛxɔm sotə. Na xa gbaku wuri naani ma, naxee tixi sanbunyi ma.

17 Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra.

18 Na hɔrɔmɔlingira tete kuyeya lanma nɔngɔn keme nan ma, a igboya nɔngɔn tongo suuli. Suwa dugi naxee gbakuxi na, e ite nɔngɔn suuli. Tete wuri sanbunyie,

19 hɔrɔmɔlingira yirabase birin, nun tete luuti xirima se naxee ma, na birin yailanma wure gbeeli nan na.»

20 «I xa Isirayilakae yaamari, e xa fa oliwi ture fanyi ra i xɔn ma, alako hɔrɔmɔlingira lanpuie xa dexe temui birin.

21 Haruna nun a xa die xa na lanpuie radexe, naxee na hɔrɔmɔlingira kui, n i lima dɛnnaxe, yire səniyenxi fisamante ya ra, dugi gbakuxi dɛnnaxe saate kankira ya ra. Na lanpuie xa yanba Alatala ya xɔri kelife kɔe han geesegɛ. Seriye nan na ki Isirayila bɔnsɔe birin bɛ naxan mu kanama abadan.»

28

1 «I xa i taara Haruna tongo Isirayilakae ya ma, a nun a xa die Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari, e xa sərəxədubə wali raba n bə.

2 I xa sose səniyənxie dəgə i taara Haruna bə, naxee a xa kuntigiya nun a binyə masenma.

3 I xa na wali so mixie yi ra n naxee kixi xaxili fanyi ra, naxan a niyama e xa fata. E xa Haruna xa sərəxədubə sosee dəgə, alako a xa ti n ma sərəxədubə wali ra.

4 Sosee nan yi ki e naxee dəgəma: donma kanke raxunmase, donma kuye, tunki raxunmase, donma kuye bun magoroe masəxəxi, xunmase naxan dəxəma e xunyi ma, nun bəleti. E xa na sose səniyənxie yailan i taara Haruna nun a xa die bə, alako e xa sərəxədubə wali raba n bə.»

5 «Donma dəgəmae xa gəsə gərə daaxi, gəsə bulu daaxi, gəsə gbeeli, gəsə xəəma daaxi, nun suwa dugi malan.

6 E xa donma kuye dəgə gəsə gərə daaxi, gəsə bulu daaxi, gəsə gbeeli, gəsə xəəma daaxi, nun suwa dugi ra. A xa findi wali tofanyi ra.

7 E xa tunki raxunmase firin yailan, e xa e dəgə donma kuye ma.

8 Bəleti fan xa yailan gəsə gərə daaxi, gəsə bulu daaxi, gəsə gbeeli, gəsə xəəma daaxi, nun suwa dugi ra alə donma kuye.

9 I xa onixi gəmə firin tongo, i fa Yaxuba xa die xilie masoli e ma

10 e bari ki ma. Xili senni masoli gəmə kerən ma, xili senni masoli gəmə boore fan ma.

11 Na gəmə masolixi firinyie findima wali tofanyi ra, alə səbəli masolima xurundə ma ki

naxε. I xa xεεma sa e rabilinyi ma,

¹² i fa nee dεgε tunki raxunmasee ma, e xa findi jnɔxɔ rasiga see ra Isirayila die xa fe ma. Na ki Haruna fama e xilie ra n ya i, a xa findi dubε ra.

¹³ I na xεεma sa e rabilinyi ma,

¹⁴ i xa luuti die yailan xεεma ra naxee gbakuma e rabilinyi ma.»

¹⁵ «I xa sεrεxεdubε donma kanke raxunmase yailan a tofanyi ki ma. A findima kiiti se nan na. I xa a yailan gεsε gεrε daaxi, gεsε bulu daaxi, gεsε gbeeli, nun suwa dugi ra alo donma kuye yailanxi ki naxε.

¹⁶ A xa kuyε nun a xa igboya xa findi suxui kerεn na. A xa findi dugi firin na, alako a xa findi yuba ra.

¹⁷ A xa raxunma gεmε tofanyie safε naani ra. Safe singe findima gεmεe nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode.

¹⁸ Safe firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman.

¹⁹ Safe saxan nde, opale, agati, nun ametisite.

²⁰ Safe naani nde, kiroslite, onixi, nun yasipe. I xa xεεma sa nee birin rabilinyi ma.

²¹ Isirayila xa die xilie xa masoli na gεmε fu nun firin ma, alo sεbεli masolima xurundε ma ki naxε. Kankan xili xa masoli gεmε nde ma. E findima Isirayila bɔnsɔε fu nun firinyi matɔnxuma se nan na.

²² I xa luuti die dεgε na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xεεma ra.

²³ I xa xurundε firin yailan xεεma ra, i xa e dεgε donma kanke raxunmase ma a de kiri firinyie ma a fuge ra.

24 Na luuti xεεma daaxie xa xiri na xurundə firinyie ma, naxee dεgexi donma kanke raxunmase dε kiri ma.

25 I man xa na luuti firinyie xiri donma kuye tanki raxunmasee ma.»

26 «I xa xurundə firin gbεtε yailan xεεma ra, i naxee dεgema donma kanke raxunmase dε kirie ma a labe ra. I xa nee dεge donma kuye sεeti ma.

27 I xa xurundə firin gbεtε yailan xεεma ra, i naxee dεgema tanki raxunmasee lanbanyi ma, dεnnaxε ilanma beleti ra.

28 Donma kanke raxunmase xa xiri donma kuye ma luuti gεrε daaxi ra naxan nasoma xurundee kui naxee dεgexi donma kanke raxunmase nun donma kuye ma.»

29 «Haruna na so hɔrɔmɔlingira kui, Isirayila bɔnsɔe xili birin sεbεxi a xa donma kanke raxunmase ma, naxan saxi a kanke fari sondonyi yailanyi, a findima dubε ra Alatala bε Isirayila xa fe ra temui birin.

30 I xa gεmε firin sa na donma kanke raxunmasee kui, naxan saxi Haruna kanke fari sondonyi mabiri. Nee findixi Ala waxɔnfe masen se nan na. Haruna na so Alatala yire, a nɔma Alatala waxɔnfe kolonde Isirayilakae xa fe ra nee saabui ra.»

31 «I xa serexedubε xa donma kuye bun magoroe sɔxɔ gεsε gεrε daaxi ra.

32 I xa a xunyi rasode xaba a tagi, i xa na sode dε masɔxɔ, alako bɔɔde yo naxa lu a ma.

33 I xa a raxunma pirinti gεrε daaxi, bulu daaxi, nun gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma. I xa tɔlɔnyi xεεma daaxie dεge na pirintie tagi,

³⁴ alako tɔlɔnyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma.

³⁵ Haruna na a ragoro a ma a so temui nun a mini temui Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui, na nan a ratangama faxe ma.»

³⁶ «I xa xεεma yailan, a sεbe a ma, ‹Alatala gbe›,

³⁷ i fa a xiri xunmase fari luuti gεre daaxi ra,

³⁸ alako a xa gbaku a tigi ra. Xa a sa li sεrεxε mu nu baxi sεriyε ki ma, na kote luma Haruna nan ma, kɔnɔ na sεbeli naxan gbakuxi a tigi ra a niyama ne Alatala xa na sεrεxε suxu.»

³⁹ «I xa donma kuye bun magoroe gbεtε dεgε Haruna bε suwa dugi ra, a nun xunmase naxan sama a xun ma. I xa a xa bεleti masɔxɔ a tofanyi ra.

⁴⁰ I xa donma kuye bun magoroe, bεletie, nun xunmasee dεgε Haruna xa die fan bε, naxee e xa binyε nun e xa kuntigiya masenma.

⁴¹ I xa i taara Haruna nun a xa die maxiri na ki, beenun i xa e ti n ma sεrεxεdubε wali rabade. I xa ture maso e xunyi ma, i fa e masen pama bε e bara findi sεrεxεdubεe ra.

⁴² I xa wantanyi dεgε suwa dugi ra naxan kelima e tagi han e tabe alako e xa sutura.

⁴³ Haruna nun a xa die xa na mɔɔli so e ma e makɔremma sεrεxεbade ra temui naxε, xa na mu a ra e na hɔrɔmɔbanxi kui li temui naxε, n i lima dεnnaxε. Na nan a niyama e mu yunubi sɔtɔma, e tangama ne faxe ma. Sεriyε na a ra naxan mu kanama abadan Haruna nun a bɔnsɔe birin bε.»

Mixi tife serexedubə ra

nun serexee bafe

¹ «I na wa mixi tife n ma serexedubə wali rabafe ra, i xa tuura nun yexee kontonyi firin tongo, lanyuru yo mu na naxee ma,

² a nun taami lebinitare, taami lebinitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinitare xunxuri ture masoxi naxan ma. I xa na birin naba sansi xəri luxutaxi ra.

³ I xa na taami birin sa debe kui, i a xanin hərəməlingira yire, a nun tuura, nun yexee kontonyi firin.

⁴ I xa Haruna nun a xa die ti serexedubə wali ra hərəməlingira sode, n e lima dənnaxə. I na gə e maxade ye ra e rasəniyənfe ra,

⁵ i xa Haruna xa serexedubə sosee ragoro a ma, a xa donma bun magoroe, a xa donma kuye bun magoroe, a xa donma kuye, a xa donma kanke raxunmase ra, nun a xa bəleti donma kanke raxunmase xirima naxan na.

⁶ I xa xunmase dəxə a xunyi ma, i fa na tənxuma xəxəma daaxi xiri na ra.

⁷ I xa ture seniyənxi surusuru a xunyi ma a tife serexedubə ra.

⁸ I na gə na ra, i xa serexedubə donma kuye bun magoroe ragoro Haruna xa die fan ma.

⁹ I xa Haruna nun a xa die tagi ixiri bəleti ra, i xa xunmase dəxə e xunyi ma. I Haruna nun a xa die tima serexedubə ra na ki nə. Na xa findi seriye ra naxan mu kanama abadan.»

¹⁰ «I xa tuura nde xanin hərəməlingira sode de ra, n i lima dənnaxə. Haruna nun a xa die na e bəlexə sa a xunyi,

11 i xa na tuura kōn naxaba Alatala ya xōri hōrōmōlingira sode de ra, n i lima dənnaxə.

12 I xa na tuura wuli tongo, i nde sa sərəxəbade feri naani ma i bəlexəsole ra. Wuli naxan luxi, i xa na ifili sərəxəbade sanbunyi ma.

13 I na gε na ra, i xa na tuura ture tongo naxan na a furingε ma, a laare naxan a bəjε makotoxi, a gunguie nun ture naxan na e ma, i xa na birin gan sərəxε ra sərəxəbade fari.

14 Kōnɔ a sube, a kiri, nun a xa jaŋε, i xa nee gan taa fari ma, barima yunubi xafari sərəxε na a ra.»

15 «I na gε na ra, i xa yεxεs kontonyi kerēn tongo. Haruna nun a xa die e xa e bəlexε sa a xunyi,

16 i fa a kōn naxaba. I xa a wuli tongo, i a ifili sərəxəbade rabilinyi ma.

17 I xa na yεxεs kontonyi bolon a xuntunyi ra. I xa a furingε nun a sanyie maxa, i fa e malan a sube nun a xunyi fari,

18 i na birin gan sərəxəbade fari. Sərəxε gan daaxi nan na ki Alatala bε, naxan nafan Alatala ma.»

19 «I na gε na singe ra, i xa na yεxεs kontonyi firin nde tongo. Haruna nun a xa die na e bəlexε sa a xunyi ma,

20 i xa a kōn naxaba. I xa na wuli tongo, i nde sa Haruna nun a xa die yirefanyi tuli kirie ma, e yirefanyi bəlexε, nun sankurae ma. Wuli naxan luxi, i xa na ifili sərəxəbade rabilinyi.

21 I xa wuli nde tongo sərəxəbade fari, a nun ture nde naxan nawalixi mixi tife sərəxεdubε ra, i xa nee kasan Haruna, a xa die, nun e xa

dugie ma. Na kui Haruna nun a xa die bara ti serexedubee ra, e xa dugie fan bara findi serexedube dugie ra.»

22 «I xa yexee kontonyi ture tongo, a nun a xuli, a ture naxan na a furinge ma, a laare naxan a boje makotoxi, a gungue nun ture naxan e makotoxi, a nun a yirefanyi tabe, barima serexe na a ra naxan a niyama mixi xa ti serexedubee wali ra.

23 I xa na debe tongo taami lebinitare na naxan kui naxan fixi Alatala ma. Na kui i xa taami digilinxi kerentongo, a nun taami lebinitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinitare xunxuri nde,

24 i xa nee sa Haruna nun a xa die belse, i nee lintan Alatala ya i serexe ra.

25 Na dangi xanbi, i xa e ba e belse, i e sa serexe gan daaxi fari serexebade. Serexe ganxi na a ra naxan nafan Alatala ma.»

26 «I xa yexee kontonyi kanke tongo, naxan baxi Haruna be, i a lintan Alatala ya i serexe ra, a xa findi i gbe ra.

27 Na kanke nun na tabe i naxan lintanxi Alatala ya i serexe ra serexedubee tife xa fe ra,

28 nee bara findi Haruna nun a xa die gbe ra. Seriye nan na ki Isirayilakae be naxan mu kanama abadan. E lan ne e xa na mooli ba e xa xanunteya serexe birin ma, e a fi Alatala ma.»

29 «Haruna na faxa, a xa serexedubee sose radangima a xa die nan ma. E ti temui na wali ra, e xa e ragoro e ma.

30 Haruna xa di naxan findima a joxee ra na nan fama na dugie ragorode a ma xi solofer bun ma, beenun a xa so yire seniyenxi hɔrɔmɔlingira

kui, n i lima dənnaxə, sərəxədubə wali rabafe ra.»

³¹ «Yəxəs kontonyi naxan baxi sərəxə ra, Haruna findixi sərəxədubə ra təmui naxə, i xa na sube jin yire nde naxan səniyənxi.

³² Na sube nun na taami naxan na debe kui, Haruna nun a xa die xa na don hərəməlingira sode də ra, n i lima dənnaxə.

³³ E kerən xa na yunubi xafari sərəxə don, sərəxə naxan ba e bə e ti ləxəs sərəxədubəs ra. A mu lanma mixi gbətə xa na don, barima se səniyənxi nan a ra.

³⁴ Xa na sərəxə sube nun taami nde sa lu han gəsəsəgə, i xa a gan tə xçöra. A mu donma, barima se səniyənxi nan a ra.»

³⁵ «I xa n ma yaamarie rabatu Haruna nun a xa die xa fe ra na xi soloferə bun ma e tima sərəxədubəs ra təmui naxə.

³⁶ I xa tuura kerən ba ləxə yo ləxə yunubi xafari sərəxə ra. Na nan a toma sərəxəbade fan səniyənma. Na xanbi i xa ture ifili sərəxəbade fari, alako a xa findi yire sugandixi ra.

³⁷ I xa na wali raba xi soloferə bun ma, alako sərəxəbade xa səniyən, a man xa mixi rasəniyən naxan dinma a ra.»

³⁸ «Ləxə yo ləxə a lanma i xa yəxəs firin ba sərəxə ra sərəxəbade fari, naxee bara jəs kerən sətə. Na xa raba kudəi.

³⁹ A singe xa ba gəsəsəgə, boore xa ba kəs so təmui.

⁴⁰ I na na yəxəs singe ba, i xa farin konkoryi suuli, oliwi ture litiri kerən, nun wəni litiri kerən sa na fari.

⁴¹ I na na yəxəs firin nde ba kəs so təmui, i xa sansi bogi nde nun wəni sa a fari alə gəsəsəgə

daaxi. I xa nee ba sərexə gan daaxi ra, naxan nafan Alatala ma.

⁴² Sərexə gan daaxi mōcli nan a ra, i bɔnsɔe lanma a xa naxan ba n tan Alatala bə abadan. A bama hɔrɔmɔlingira sode də nan na n tan Alatala ya xɔri, n wo lima dənnaxə, n wɔyεnma wo bə dənnaxə.»

⁴³ «N nan n yete masenma Isirayilakae bə mənni n ma nɔrε kui, naxan mənni rasəniyenma.

⁴⁴ N nan n ma hɔrɔmɔlingira nun n ma sərexəbade rasəniyenma nε, n i lima dənnaxə. N Haruna nun a xa die rasəniyenma nε, alako e xa n ma sərexədubə wali raba.

⁴⁵ N sabatima nε Isirayilakae tagi, n man findima nε e Marigi Ala ra.

⁴⁶ Na kui e a kolonma nε n tan nan Alatala ra, e Marigi Ala, naxan e ramin Misira bɔxi ra, alako n xa sabati e tagi. Alatala nan n tan na, e Marigi Ala.»

30

Surayi sərexəbade, Isirayilakae xunsare,

Hɔrɔmɔlingira ye, ture, nun labunde

¹ «I xa surayi sərexəbade yailan kasiya wuri ra.

² A xa kuya nɔngɔn kerɛn, a igbo nɔngɔn kerɛn, a ite nɔngɔn firin. Feri naani xa lu a tuxuie ra, e nun sərexəbade findixi se kerɛn nan na.

³ I xa na sərexəbade birin maso xεεma xinde ra, a fari, a sεeti, a ferie, nun a dε kiri.

⁴ I xa suxuse digilinxí firin yailan xεεma ra sərexəbade sεeti firinyie ma a dε kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xaninfe ra.

⁵ I xa na wurie yailan kasiya wuri ra, i fa xεεma maso e ma.

⁶ Na surayi sεrεxεbade xa dεxε dugi ya ra naxan na saate kankira ya ra, yunubi xunsare yire dεxεxi naxan fari, n mixi lima dεnnaxε.

⁷ Haruna xa surayi xiri pεxunme gan mεnni gεsεgε birin, a fεntεnma lanpuie ma tεmui naxε.

⁸ A man xa na mεcli raba kε so tεmui. Surayi nan a ra, naxan lanma a xa gan waxati birin Alatala ya xɔri. Seriyε na a ra wo bεnsεe bε naxan mu kanama abadan.

⁹ Wo naxa sese ba na sεrεxεbade fari bafe surayi sεniyεnxi ra. Wo naxa surayi sεniyεntare ba, wo naxa sεrεxε gan daaxi ba, wo naxa sansi sεrεxε ba, wo naxa wεni xa na mu a ra ture ba mεnni.

¹⁰ Ne yo ne Haruna xa yunubi xafari sεrεxε wuli nde tongo, a a maso surayi sεrεxεbade ferie ma, alako e fan xa sεniyεn. Seriyε nan a ra i bεnsεe lanma a xa naxan naba abadan. Na sεrεxεbade findixi se sεniyεnxi nan na Alatala bε.»

¹¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bε:

¹² «I na Isirayilakae kɔnti lεxε naxε, birin xa a xunsare fi Alatala ma. Na nan a ra, mankanε yo mu e lima na kɔnti tife xa fe ra.

¹³ Mixi naxan birin kɔntima, e xa gbeti giramu senni fi Alatala ma. Na xa maniya hɔrɔmɔlingira seriyε ki ma.

¹⁴ Mixi naxan birin simaya bara ne mεxεlueñ li, a xa a xunsare fi Alatala ma.

¹⁵ Banna mu se sama na giramu senni xun ma, misikiine fan mu nde bama na giramu senni ra.

Birin xa na fi Alatala ma e xunsare ra.

¹⁶ Isirayilakae na na gbeti so i yi ra, i xa a rawali hɔrɔmɔlingira yailanfe ra, n i lima dənnaxə, alako n xa ratu a ma Isirayilakae naxan fixi e xunsare ra.»

¹⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa yi masenyi ti Munsa bɛ.

¹⁸ «I xa hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe yailan wure gbeeli ra, a nun a dɔxɔse. I xa na dɔxɔ hɔrɔmɔlingira nun sərexəbade tagi, i fa maraseniyen ye sa a kui,

¹⁹ Haruna nun a xa die naxan nawalima e bəlexee nun e sanyie maxafe ra.

²⁰ Beenun e xa so hɔrɔmɔlingira kui, n wo lima dənnaxə, a lanma e xa e bəlexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Beenun e xa e makɔre sərexəbade ra sərexə gan daaxi bafe Alatala bɛ,

²¹ a lanma e xa e bəlexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Seriyə nan na ra e bɔnsɔe birin bɛ naxan mu kanama abadan.»

²² Alatala naxa a masen Munsa bɛ,

²³ «I xa se xiri jɔxunmɛ fanyie tongo, ałɔ wuri wa ye naxan xili miri kilo suuli, wuri fuji naxan xili sinamon kilo firin nun a tagi, kale nde kilo firin nun a tagi naxan xiri jɔxun,

²⁴ kasiya wuri fuji kilo suuli, nun oliwi ture litiri senni.

²⁵ I xa na birin yailan ture səniyenxi ra naxan nawalima sərexədubɛ tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra a raba ki ma.»

²⁶ «I man xa na ture rawali hɔrɔmɔlingira nun saate kankira raseniyenfe ra, n wo lima dənnaxə,

27 a nun hɔrɔmɔlingira teebili, a yirabasee, lanpui dɔxɔse, a yirabasee, surayi sereχebade,

28 sereχebade xungbe, a yirabasee, hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe, nun a dɔxɔse.

29 I xa na ture seniyenxi rawali na birin naseniyenfe ra. Mixi naxee dinma nee ra, e seniyenma ne.

30 I xa na ture seniyenxi rawali Haruna nun a xa die tife n ma sereχedubee ra.»

31 «I xa a fala Isirayilakae be a na ture findixi ture seniyenxi nan na wo bɔnsɔe be abadan.

32 Wo naxa a sa mixi fate ma, wo naxa na ture mɔcli yailan wali gbete xa fe ra. Ture seniyenxi nan a ra wo be.

33 Mixi yo naxan na na ture mɔcli rafala, a a sa mixi seniyentare ma, na kanyi bama ne jama ya ma.»

34 Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa se xiri jɔxunmee tongo, alo sitakite, onixi, nun galibanon. I xa e masunbu surayi fanyi ra, e xasabi birin xa lan.

35 Na findima surayi ra naxan xiri jɔxun ki fanyi ra. Fɔxε di xa sa a ma. Surayi seniyenxi nan a ra.

36 I xa na surayi findi funi ra i naxan sama saate kankira ya ra hɔrɔmɔlingira kui n i lima dennaxε. Se seniyenxi na a ra wo be.

37 Wo naxa yi surayi mɔcli rafala wo yete be. Se seniyenxi na a ra, wo naxan nawalima Alatala gbansan be.

38 Mixi yo naxan na na mɔcli rafalama a yete be a xa na xiri ramε, na kanyi kerima ne a xa jama ya ma.»

31

Hörömölingira walikee

nun malabui ləxçəe binyafe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε,

² «I xa a kolon n bara Uri xa di Besaleli sugandi, Xuru xa mamadi, naxan fatanxi Yuda bənsəe ra.

³ N bara xaxili fanyi fi a ma naxan fatanxi n tan na, alako a xa wali birin naba ki kolon lənni fanyi ra,

⁴ a xa nō wali tote a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nō xεema, gbeti, nun wure gbeeli rawalide,

⁵ a xa nō gemε fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nō kamudərja nun wali gbetee rabade.»

⁶ «N bara Oholiyabu Axisamaki xa di so a yi ra, naxan fatanxi Dana bənsəe ra, a xa a mali. N bara xaxili fanyi fi mixie ma, naxee fata walide, alako e xa nō n ma yaamari birin nabade,

⁷ alç hörömölingira n adamadi lima dənnaxε, saate kankira, a dərakote naxan findixi xunsare yire ra, nun hörömölingira yirabase birin,

⁸ teebili, teebili yirabasee, lanpui dəxəse xεema daaxi, lanpui yirabasee, surayi sərəxəbade,

⁹ sərəxəbade xungbe nun a xa yirabasee, ye sase xungbe nun a dəxəse,

¹⁰ sərəxədubε sose səniyənxie Haruna nun a xa die bε,

¹¹ ture səniyənxı, nun surayi naxan ganma hörömölingira kui. E xa a birin yailan n ma yaamari ki ma.»

12 Alatala naxa a masen Munsa bε,

13 «A fala Isirayilakae bε a e xa e jəngi sa n ma malabui ləxçəe xən ma, barima nee findima tənxuma ra won tagi abadan, alako wo xa a kolon a n tan nan na Alatala ra naxan wo raseniyəma.

14 Wo xa wo jəngi sa malabui ləxçəe xən ma, barima a seniyən wo tan bε. Xa naxan mu a binya, a lan nə na kanyi xa faxa. Mixi naxan walima malabui ləxçəe, na kanyi xa keri n ma nama ya ma.

15 Xi senni na wo yi ra walife ra, kənə a xi solofera nde findima malabui ləxçəe nan na, naxan fima Alatala ma. Mixi naxan walima na ləxçəe, na kanyi xa faxa.

16 Isirayilakae xa e jəngi sa malabui ləxçəe xən ma, e a rabatu waxati birin. Saate na a ra naxan mu kanama abadan.

17 A findima tənxuma nan na, n tan nun Isirayilakae tagi təmvi birin, barima n tan Alatala, n koore nun bəxi daaxi xi senni nan bun ma, kənə a xi solofera nde, n naxa wali dan, n nan n malabu.»

18 Alatala to ge masenyi tide Munsa bε Turusina geya fari, a naxa gəmə walaxə firin so a yi ra seede ra, a xa yaamarie nu səbəxi naxee ma a bəlexə sole ra.

32

Ninge kuye xəxəma daaxi

1 Isirayilakae to a to, Munsa bara bu geya fari, nama naxa e malan Haruna yire, e fa a fala a bε, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa

naxan muxu raminixi Misira bɔxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sotəxi geya fari.»

² Haruna naxa e yaabi, «Langa xεεma daaxi naxan birin na wo xa ginεe nun wo xa die tulie ra, wo fa e birin na n xɔn ma.»

³ Isirayila jama birin naxa e xa langa xεεma daaxie ba e tulie ra, e fa e so Haruna yi ra.

⁴ Haruna naxa na xεεma raxunu, a ninge kuye daaxi yailan a ra. A to gε na ra, e naxa a fala e xui itexi ra, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bɔxi kui.»

⁵ Haruna to na to, a naxa sεrεxεbade yailan na ninge kuye daaxi ya ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Tina, xulunyi tima ne Alatala bε.»

⁶ Na kuye iba, e naxa keli subaxε ma, e sεrεxε gan daaxi nun xanunteya sεrεxε ba. Mixie naxa e dεge, e minsee min, e fa e waxɔnfe raba.

⁷ Na temui Alatala naxa a masen Munsa bε, «I xa goro jama yire, barima i naxee naminixi Misira bɔxi kui, e bara fe kana a jaaxi ra.

⁸ E bara n ma kira bεpin yi ikɔrεxi ra, e bara ninge kuye daaxi yailan wure raxunuxi ra, e na batu, e sεrεxε ba a bε, e a fala, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bɔxi kui.»

⁹ N tan Alatala n xa a masen i bε, yi jama, jama xurutare na a ra.

¹⁰ Won naxan nabama, a lu n xa e sɔntɔ n ma xɔnε kui, kɔnɔ i tan, i xa makuya e ra, n xa i findi si xungbe ra.»

¹¹ Na kui Munsa naxa Alatala maxandi, «Alatala, munfe ra i wama xɔnɔfe i xa jama ma, i sεnbε naxan naminixi Misira bɔxi ra?»

12 Xa i na raba, Misirakae fama a falade a i yi nama raminixi Misira bɔxi kui ne alako i xa e faxa geyae fari, e xa fe xa jɔn dunipa. N bara i maxandi, i bɔŋe magoro, n Marigi. I naxa yi nama sɔntɔ.

13 I ratu i xa konyie Iburahima, Isiyaga, nun Isirayila ma, i kalixi naxee ra, a falafe ra, «N wo bɔnsɔe rawuyama ne alɔ tunbui naxee na koore ma. N bɔxi fama wo bɔnsɔe ma kε ra naxan mu bama wo yi ra abadan.»»

14 Na temui Alatala bɔŋe naxa goro, a mu a xa nama sɔntɔ sɔnɔn.

15 Munsa naxa goro geya fari na seede walaxε firinyie suxuxi a yi ra, sεbeli tixi nee sεeti firinyi ma.

16 Ala nan na walaxεe yailan, a sεbeli masoli e ma.

17 Yosuwe to nama xui itexi mε, a naxa a fala Munsa bε, «N xui nde mεma nama yire naxan luxi alɔ gere so xui.»

18 Munsa naxa a yaabi, «Gere geenife xui mu ya, gere loɔsife xui fan mu a ra. N xulunyi xui nan mεma.»

19 E to makɔrε nama ra, Munsa naxa mixie to fare boron na kuye yire. A bɔŋe naxa te han a fa walaxεe woli bɔxi ma geya sanbunyi, e naxa kana.

20 A naxa e xa ninge kuye daaxi woli te xɔɔra, a gan han a findi xube ra. A naxa na te xube sa ye xɔɔra, a na fi Isirayilakae ma, e xa a min.

21 A naxa fa Haruna maxɔrin, «Yi nama munse rabaxi i ra, naxan a niyaxi i xa e ti yi yunubi xungbe ra?»

²² Haruna naxa a yaabi, «N marigi, i naxa xɔcɔn ma! I a kolon yi jama birama fe kobi fɔxɔ ra ki naxε.

²³ E tan nan a falaxi n bε, ‹I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira bɔxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sɔtɔxi geya fari.›

²⁴ N naxa a fala e bε, ‹Wo xa fa wo xa xεema ra.› E to fa na xεema ra, n naxa a woli te xɔɔra, yi ninge kuye daaxi fa mini.›

²⁵ Munsa naxa a kolon Haruna jama luxi nε e xa e waxɔnfe raba. Na nu wama findife yaagi ra Isirayilakae bε e yaxuie mabiri.

²⁶ Munsa naxa sa ti e xa yonkinde sode dε ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Naxee na Alatala bε, wo xa fa n yire.» Lewi bɔnsøe birin naxa e malan Munsa xanbi ra.

²⁷ A naxa a fala e bε, «Isirayila Marigi Alatala bara wo yamari wo birin xa wo xa santidεgema tongo, wo fa wo ngaxakerenyi birin faxa, a nun wo booree nun wo dɔxɔbooree naxee bara lu yi fe kui.»

²⁸ Na lɔxøe Lewi bɔnsøe naxa Munsa xa yaa-mari suxu, e fa Isirayilaka mixi wulu saxan faxa.

²⁹ Munsa naxa a fala e bε, «To wo bara Alatala waxɔnfe raba wo ngaxakerenyie faxafe. Ala xa baraka sa wo xa fe ma.»

³⁰ Na kuye iba, Munsa naxa a fala jama bε, «Wo bara yunubi xungbe raba. N xa gbilen Alatala yire geya fari, alako n xa a mayandi wo xa yunubi xafarife ra.»

³¹ Munsa naxa siga Alatala yire, a a fala a bε, «Alatala, n bara i maxandi yi jama bε. E bara yunubi xungbe raba kuye yailanfe xεema ra.

³² N bara i maxandi, i xa dijə e ma. Yandi, xa na mu a ra, i xa n xili ba e ɣəxəəs ra kisi kitaabui kui, i naxan səbəxi.»

³³ Alatala naxa a yaabi, «Ade, n mixie nan xili bama n ma kisi kitaabui kui naxee yunubi rabaxi n na.»

³⁴ Yakəsi, siga, i xa jama xanin n dənnaxə masenxi i bə. N ma malekə tima i ya ra sinden, kənə kiiti ləxəəs na fa, e e xa yunubie sare fima nə.»

³⁵ Alatala Isirayilakae ratən nə, barima e a fala nə Haruna bə, a xa ninge kuye daaxi yailan e bə xəxəma ra.

33

Ala lufe Isirayilakae tagi

¹ Alatala naxa a masen Munsa bə, «Wo nun jama i naxan naminixi Misira bəxi kui, wo xa siga n dənnaxə laayidixi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bə kali ra, a falafe ra n na fima e bənsəəs ma.»

² N malekə tima nə wo ya ra. N Kanaankae, Amorikae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae kerima nə

³ na bəxi ma, xijə nun kumi xəlema dənnaxə. Kənə n tan mu sigama naa wo fəxə ra, xa na mu a ra n wo səntəma nə kira xən ma, barima jama xurutare nan wo ra.»

⁴ Nama to na masenyi xərəxəs mə, e naxa sunnun. Mixi yo mu a raxunmasee so a ma.

⁵ Alatala naxa a masen Munsa bə, «I xa a fala Isirayilakae bə, <Xurutaree nan wo ra. Xa n bira wo fəxə ra, n wo səntəma nə. Wo xa wo fate raxunmase birin ba wo ma, n xa a mato n wo xa fe suxuma ki naxə.»»

6 Na kui e to keli Xorebe geya yire, e naxa e xa xunmasee ba e ma.

7 Munsa nu kiri banxi tongoma, a nu a ti Isirayilakae xa yonkinde fari ma. A naxa na xili sa Ala Maxandi yire. Menni mixi nu nōma maxɔrinyi tide Alatala ma.

8 Munsa to nu minima sigafe ra na banxi kui, nama birin nu kelima ne, e ti e xa naadə ra, e ya ti Munsa ra han a so na kui.

9 Munsa na gə sode na banxi kui, nuxui nu goroma na naadə ra, Alatala fa sumun a bə.

10 Isirayilakae to nu na nuxui toma na banxi sode də ma, e nu luma e mafelen na bəxi ma e xənyi naadəe ra.

11 Alatala nu wəyənma Munsa bə e boore ya i, alɔ mixi wəyənma a boore bə ki naxə. Sumunyi dangi xanbi, Munsa nu gbilenma jama yire, kono a malima Yosuwe, Nun xa di, na tan mu nu kelima na banxi kui.

12 Munsa naxa a masen Alatala bə, «N Marigi i bara n yamari n xa ti yi jama ya ra, kono i mu a masenxi n bə i naxan xəəmə muxu matife ra. I bara a fala n bə, <N tan nan i sugandixi, i bara n kənən.»

13 N bara i maxandi, xa n i kənənxi, i xa i waxənfe masen n bə, alako n xa i kolon yati, n man xa i xa hinne sotə. I xa a kolon, yi si findixi i xa jama nan na.»

14 Alatala naxa a yaabi, «N tan yati wo matima ne, n xa bəjəesa fi wo ma.»

15 Munsa naxa a masen a bə, «Xa i tan yati mu muxu matima naa, i naxa a lu muxu xa keli be.

16 Munse nōma a masende dunija bə a muxu bara i kənən, xa i mu na muxu fəxə ra? Na kui

xa i na muxu fɔxɔ ra, e nɔma a kolonde i bara
n tan nun i xa jama sugandi dunija si birin ya
ma.»

¹⁷ Alatala naxa Munsa yaabi, «I naxan falaxi, n
a rabama nɛ, barima i bara n kənən. N tan nan
i sugandixi yati.»

¹⁸ Na dangi xanbi Munsa naxa Ala maxandi, «I
xa i xa nɔrɛ masen n bɛ.»

¹⁹ Alatala naxa a yaabi, «N fama n ma fanyi
birin masende i bɛ. N tan Alatala, n man fama
n xili yati falade i bɛ. N hinnema mixi ra, n
wama hinnefe naxan na. N kinikinima mixi ma,
n wama kinikinife naxan ma.

²⁰ Kənɔ i mu nɔma n yatagi tan tode, barima
adamadi yo mu nɔma n yatagi tode, a mu faxa.»

²¹ Alatala naxa a masen a bɛ, «Fanye nde nan
be n fe ma. I xa ti naa.

²² N ne dangima n ma nɔrɛ kui, n i nɔxunma
fɔnme kui, n fa i ya makoto n bəlexe ra han n
gəma dangide təmui naxə.

²³ Na təmui n fama n bəlexe bade i ya ma, alako
i xa nɔ n kobe tode fa, kənɔ i mu nɔma n yatagi
tan tode.»

34

Seriye walaxə neenee

¹ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «Walaxə
firin masoli gəmə ra, naxee maniya na singee ra i
naxee kana. N xa səbeli ti e ma, alɔ səbeli naxan
nu tixi na booree ma.

² I xa kurun tina gəssəgə tefe ra Turusinina
geya fari i n lima dənnaxə.

³ I naxa fa mixi yo ra, mixi yo naxa te geya ma.
Hali xurusee naxa e dəmadon mənni.»

⁴ Munsa naxa gəmə walaxə firin masoli alɔ a singee. Subaxə a naxa te Turusinina geya ma na walaxə ra, alɔ Alatala a yamari ki naxə.

⁵ Alatala to goro nuxui kui Munsa yire a xili masende a bɛ,

⁶ a naxa dangi Munsa ya ra, a fa a yita a bɛ,
«N tan nan na Alatala ra.
Alatala naxan kinikinima,
naxan xa hinne gbo,
naxan dijəma ibunadama ma.
Dugutəgeja kanyi nan n na,
n mu yanfanteya kolon.

⁷ N ma dugutəgeja buma abadan.
N dijəma mixi xa tantanyi ma,
n mu ratuma e xa matandi ma,
n e xa yunubi xafarima.

Kənə n mu neemuma tinxintareya ma.
N tinxintaree sare ragbilenma ne e bənsəe ma
han e tolontolonyie xa waxati.»

⁸ Munsa naxa a felen bəxi ma,

⁹ a fa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, xa n i kənen, i xa jəre muxu ya ma, barima xurutare nan muxu ra. I xa dijəe muxu xa matandi ma, i xa muxu xa yunubie xafari, alako muxu xa findi i xa pama yati nan na.»

¹⁰ Alatala naxa a yaabi, «N xa saate tongo wo bɛ. N fama ne kaabanakoe rabade wo ya ma, naxee singe mu nu raba dunija kui. Si birin kaabama ne Alatala xa wali magaaxuxie ma, n naxee rabama i tan saabui ra.

¹¹ Wo jəngi sa n ma yaamari xən ma n naxan falama wo bɛ to. N fama ne Amorikae,

Kanaankae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae keride wo ya ra.

12 Wo na so na, wo nun e tan naxa saate yo xiri, xa na mu a ra e findima gantanyi nan na wo bε.

13 A lanma wo xa e xa serexbadee rabira, wo xa e xa gεmε tɔnxumae kana, wo xa e xa kuyee masolixie masεgε.

14 Wo naxa wo magoro ala gbεtε bun ma, barima n tan naxan xili Alatala, n mu wama n firin nde xɔn.

15 Wo naxa saate xiri wo nun na bɔxikae ra, alako wo naxa n yanfa, wo fa e xa alae xa sereξεe don e wo xilima lande naxee ma.

16 Wo naxa menni gineε fen wo xa die bε, alako e naxa a niya wo xa die xa e xa alae batu.

17 Wo naxa ala gbεtε yailan wure raxunuxi ra.»

18 «Wo xa Taami Lεbinitare Sali raba. Xi soloferε bun ma Abiba kike ra, wo xa taami lεbinitare gbansan don, aλɔ n wo yamarixi ki naxε. Wo xa ratu a ma a n wo raminixi Misira bɔxi kui na kike nan na.»

19 «N gbe nan di xεmε singe birin na, a findi mixi ra, a findi xuruse ra wo xa gɔɔrε kui aλɔ ninge, yεxεε, xa na mu a ra si.

20 Wo xa sofale xa di singe xun sara yεxεε xa na mu a ra si ra. Xa wo mu tin na ra, wo xa na sofale kɔnyi gira. Wo xa di xεmε singe birin xun sara. Wo naxa wo makɔrε n na wo bεlexε igeli ra.»

21 «Wo xa wali xi senni lɔxunyi kui, kɔnɔ a xi soloferε nde, wo xa wo malabu. Hali a findi xε buxa nun xε xaba tεmui nan na, wo xa na seriyε suxu.»

22 «Wo xa Loxunyie Sali raba Ala tantufe ra wo məngi singe xabama təmui naxə, a nun wo xə xabama təmui naxə jəs jənyi.

23 Nə kerən kui, xəmə birin xa fa sali raba ra Isirayila Marigi Alatala ya xəri sanya saxan.

24 Na waxati saxanyi kui, n mu tinma si yo xa fa wo xa bəxi ba wo yi ra. N a niyama nə wo xa nə e ra, wo fa nde sa wo xa bəxi xa gboe xun ma.»

25 «Wo naxa fa xuruse sərəxə ra n xən ma, taami ləbini daaxi biraxi a fəxə ra. Wo na gə Sayamalekə Dangi Sali sərəxə donde, wo naxa na sube dənxəs raxi ye i.

26 Wo xa wo xa sansi bogi fisamante singee ba sərəxə ra wo Marigi Alatala xa hərəməlingira kui. Wo naxa si yore nin a nga xijəs ye ra.»

27 Alatala naxa a masen Munsa bə, «I xa yi yaamarie səbə, barima nee findixi saate nan na n nun Isirayila jama tagi.»

28 Munsa naxa lu Alatala yire xi tongo naani. Kəs nun yanyi a mu sese don, a mu sese min. Na waxati Alatala naxa na səriyə fu səbə gəmə walaxəs ma, naxee findixi saate masenyi ra.

29 Munsa naxa goro Turusinina geya fari, walaxə firin suxuxi a yi ra, naxee findixi saate masenyi ra. Munsa mu nu a kolon a yatagi nu bara nərə a tan nun Ala xa sumunyi saabui ra.

30 Haruna nun Isirayilakae to nərə to Munsa yatagi ma, e mu suusa e makərəde a ra.

31 Munsa naxa Haruna nun jama kuntigie xili, e fa lu yire kerən.

³² E to ge woyende, Isirayila jama birin naxa fa e tuli matide Alatala xa yaamari ra, a naxan masenxi Munsa bę Turusinina geya fari.

³³ Munsa to ge na falade, a naxa mafelenyi dusu a yatagi xun na.

³⁴ A nu so kiri banxi kui maxorinyi tide Alatala ma, a nu mafelenyi bama a yatagi ma. A na mini temui naxe, a Ala xa yaamari radangi Isirayila jama ma.

³⁵ Isirayilakae nu a toma Munsa yatagi nu nɔrɔxi ki naxe. A na ge na masenyi ra, a man a xa mafelenyi dusu a xun na, han a gbilen temui Alatala yire.

35

Ala xa yaamarie hɔrɔmɔlingira tife xa fe ra

¹ Munsa naxa Isirayila jama birin malan, a a fala e bę, «Alatala xa yaamarie nan ya:

² Wo xa wali xi senyi lɔxunyi kui, kɔnɔ a xi soloferne nde wo xa wo malabu. Lɔxɔe sugandixi na a ra Alatala bę. Mixi yo naxan wali sxumxa na lɔxɔe, a lanma na kanyi xa faxa.

³ Wo naxa tε yo radexε wo xa banxi kui malabui lɔxɔe.»

⁴ Munsa man naxa a masen Isirayila jama birin bę, «Alatala xa yaamarie nan ya:

⁵ Wo xa hadiya ba Alatala bę. Mixi naxan na a janige a xa hadiya ba, alɔ xεema, gbeti, nun wure gbeeli,

⁶ gese gεre daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugi, nun gεse naxan yailanxi si xabe ra,

⁷ yεxεε kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra,
peremui kirie, nun kasiya wuri,

⁸ lanpui ture, labunde naxan masunbuma ture
ra, surayi xiri nɔxunmε naxan ganma,

⁹ onixi gεmε, nun gεmε tofanyi naxee sama
sεrεxεdubε xa donma kuye nun a xa donma
kanke raxunmase ma.»

¹⁰ «Wali kolonyie naxee na wo ya ma, e xa fa
yi see yailande alɔ Alatala a yamarixi ki naxε:

¹¹ Hɔrɔmɔlingira dugie,

a xun makoto see,

a suxusee,

a xebenylie,

a wurie nun e sanbunyie,

¹² a nun saatε kankira,

a wuri kuyee,

a dεrakote,

a nun dugi naxan gbakuma a ya ra,

¹³ hɔrɔmɔlingira teebili,

a wuri kuyee,

a yirabase,

nun taami naxee bama Alatala bε sεrεxε ra,

¹⁴ hɔrɔmɔlingira lanpui dɔxɔse,

a yirabasee,

a lanpuie,

nun ture naxan sama a kui,

¹⁵ surayi sεrεxεbade,

a wuri kuyee,

nun ture sεniyεnxi,

labunde gan daaxi,

a nun dugi naxan gbakuma hɔrɔmɔlingira sode
dε ra,

¹⁶ sεrεxεbade xungbe,

a sube ganse wure gbeeli daaxi,
 a wuri kuyee,
 a yirabase,
 nun h̄orom̄olingira ye sase xungbe
 nun a d̄ox̄se,
¹⁷ h̄orom̄olingira t̄te xa dugie,
 a wurie,
 nun e sanbunyie,
 a nun dugi naxan gbakuma t̄te sode de ra,
¹⁸ h̄orom̄olingira maxirisee,
 t̄te maxirisee,
 nun e xa luutie,
¹⁹ a nun serexedubε sosee Haruna nun a xa die
 bε.»

²⁰ Isirayila jama naxa keli Munsa xun ma.

²¹ Mixi naxee a jnige, nee naxa fa e xa
 hadiya ra Alatala bε a xa h̄orom̄olingira tife ra,
 Ala e lima d̄ennaxε, a nun serexedubε sosee
 seniyenxie yailanfe ra.

²² Xemee nun ginε naxee a jnigexi, e naxa
 fa xunmase xεema daaxie ra, alɔ tulirasoe,
 xurundε, kɔnyi magorosee, bεlexerasoee, a nun
 xunmase gbεtε naxee yailanxi xεema ra. E naxa
 na birin fi Alatala ma serexε ra.

²³ Gεsε gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli,
 suwa dugie, gεsε naxan yailanxi si xabe ra, yεxεε
 kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, nun peremui
 kirie nu na naxee yi ra, nee naxa fa e ra.

²⁴ Mixi naxee nu a jnigexi, nee naxa fa gbeti
 nun wure gbeeli hadiya ra Alatala bε. Kasiya
 wuri kanyie naxa fa na wuri ra h̄orom̄olingira
 wali xa fe ra.

²⁵ Gine naxan birin fata dugi sɔx̄de, e naxa
 dugie sɔx̄ e bεlexε ra, e fa nee ra: dugi gεrε

daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli. E naxa fa suwa dugi ra.

²⁶ Gine naxan birin fata, e a jnanige, e naxa gesé yailan si xabe ra.

²⁷ Nama kuntigie naxa fa onixi gemee nun gemé tofanyi gbeté ra, naxee sama serexedubé xa donma kuye nun a xa donma kanke raxum-mase ra.

²⁸ E naxa fa labunde nun ture ra hɔrɔmɔlingira lanpui bε, a nun ture seniyenxi nun labunde gan daaxi gbeté.

²⁹ Isirayilaka birin naxee a jnanigexi e bɔrε kui, xemee nun ginεe, nee naxa fa hadiya ra Alatala xɔn ma, alako Munsa xa wali raba Alatala a yamarixi naxan na.

³⁰ Munsa naxa a masen Isirayilakae bε, «Wo a kolon, Alatala bara Besaleli Uri xa di sugandi, Xuru xa mamadi naxan fatanxi Yuda bɔnsœ ra.

³¹ Alatala bara xaxili fanyi fi a ma, alako a xa wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra,

³² a xa nɔ wali tote a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nɔ xεema, gbeti, nun wure gbeeli rawalide,

³³ a xa nɔ gemé fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nɔ kamudérija nun wali gbeté rabade.

³⁴ Ala bara a niya Besaleli xa nɔ mixi gbeté matinkande a xa wali ra. Ala bara na niya Oholiyabu Axisamaki xa di fan bε, naxan fatanxi Dana bɔnsœ ra.

³⁵ Ala bara e mali alako e xa fata wali birin na, ało gemé nun wuri masolife, pirinti rabafe, suwa dugi sɔxɔfe gesé gere daaxi, bulu daaxi, nun a

gbeeli ra, a nun wali birin e naxan toma e xaxili kui.»

36

Besaleli nun Oholiyabu xa wali

¹ Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali birin naba ki kolon lənni fanyi ra, nee wali suxu nε alo Alatala a yamari ki naxε.

² Munsa naxa Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae xili, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, naxee nu bara a janige e xa na wali raba.

³ Munsa naxa hadiya birin so e yi ra, Isirayilakae naxee baxi serexə janigexi ra e xa hɔrɔmɔlingira tife xa fe ra. Gεesegε yo gεesegε, e nu hadiya gbεtε sotɔma.

⁴ Na wali fanyi rabae naxa keli e xa walie dε i, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali gbansan naba.

⁵ E naxa a fala Munsa bε, «Nama fama hadiya naxee ra, a gbo wali bε, Alatala naxan yamarixi.»

⁶ Na kui Munsa naxa yaamari fi, yi xibaaru xa rayensen yonkinde kui, «Mixi naxa wali sɔnɔn hadiya xa fe ra, naxan bama hɔrɔmɔlingira tife ra.» Nama naxa na xui rabatu, e mu fa na hadiya mɔɔli ra sɔnɔn.

⁷ Se naxee nu bara ba, nee nu nɔma wali rapɔnde a fanyi ra.

⁸ Wali fanyi rabae naxa hɔrɔmɔlingira ti suwa dugi fu ra, a gεrε daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli. E malekεe sawure masɔxɔ a ma a tofan ki ma.

⁹ Dugi birin kuya nɔngɔn mɔxɔjɛn nun solo-masaxan, e igbo nɔngɔn naani. E kuyɛ nun e igboya lan.

¹⁰ E dugi suuli dɛgɛ e boore ra, e dugi suuli gbɛtɛ fan dɛgɛ e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.

¹¹ E gɛsɛ gɛrɛ daaxi dɛgɛ na dugi singe dɛ kiri ma, a nun na dugi firin nde dɛ kiri ma.

¹² E gɛsɛ tongo suuli dɛgɛ na firinyi dɛ kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.

¹³ E suxuse tongo suuli yailan xɛɛma ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niya hɔrɔmɔlingira findi dugi kerɛn na.

¹⁴ E dugi fu nun kerɛn sɔxɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹⁵ Dugi kerɛn kuya nɔngɔn tongo saxan, a igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin lan nɛ.

¹⁶ E dugi suuli dɛgɛ e boore ra, e findi dugi kerɛn na. Na dugi senni naxee luxi, e fan dɛgɛ e boore ra.

¹⁷ E gɛsɛ tongo suuli dɛgɛ na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra.

¹⁸ E suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niya na birin findi dugi kerɛn na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹⁹ E makotose gbɛtɛ yailan yɛxɛɛ kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. E makotose gbɛtɛ yailan peremui kiri ra.

²⁰ E kasiya wuri xaba xebenye ra hɔrɔmɔlingira tima naxee ra.

²¹ Kankan kuya nɔngɔn fu, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi.

²² Suxuse firin lu hɔrɔmɔlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.

²³ Xebenyi mɔxɔjɛn nan ti hɔrɔmɔlingira yirefanyi ma.

²⁴ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sa na xebenyi mɔxɔjɛn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E lu xebenyi suxusee fɛ ma.

²⁵ Xebenyi mɔxɔjɛn nan ti hɔrɔmɔlingira kɔɔla fan ma,

²⁶ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.

²⁷ Xebenyi senni nan ti hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogegorode mabiri.

²⁸ E xebenyi firin yailan tuxuie bɛ hɔrɔmɔlingira xanbi ra,

²⁹ naxee fuge nun labe lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinx ra. Na tuxui firinyi yailan na ki nɛ.

³⁰ Na birin lanxi xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.

³¹ E wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hɔrɔmɔlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali sɛeti ma,

³² suuli rawali boore sɛeti ma, suuli rawali hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogegorode mabiri.

³³ Wuri naxan lu a tagi, na dangi xebenyie nan xun ma, a keli sɛeti singe a sa dɔxɔ boore ra.

³⁴ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri so naxee kui, na birin maso xεɛma nan na.

³⁵ E suwa dugi yailan gesε gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Malekε sawuree dεgε na ma, a tofan ki ma.

³⁶ A gbaku kasiya wuri naani ma naxee masoxi xεεma ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee fan maso xεεma ra.

³⁷ E suwa dugi gbεtε yailan gesε gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode dε ra. E a masoxɔ a fanyi ra, a xa tofan.

³⁸ E a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, e masoxi xεεma ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.

37

*Saate kankira, hɔrɔmɔlingira teebili,
hɔrɔmɔlingira lanpui, surayi SEREXEBADE*

¹ Besaleli naxa kankira yailan kasiya wuri ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi, a ite nɔngɔn keren nun a tagi.

² A naxa a kui nun a fari maso xεεma ra, a naxa a dε kiri fan yailan xεεma ra.

³ A naxa a sxuxude digilinxsi naani rafala xεεma ra a tunxun naanie ma, firin na sεeti, firin na boore sεeti ma.

⁴ A naxa kasiya wuri firin masoli a bε, a fa e maso xεεma ra.

⁵ A naxa e raso na kankira sxuxude digilinxie kui, nee findi kankira tongose ra.

⁶ A naxa na kankira dεrakote yailan xεεma fanyi ra, a findi xunsare yire ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi.

⁷ A naxa malekε sawure firin yailan xεεma xabuxi ra kankira dεrakote fari na sεeti firinyie ma.

⁸ Na malekε sawurεe nun na kankira dεrakote findi keren na.

⁹ Na malekε sawure firinyie naxa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.

¹⁰ A naxa teebili yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn firin, a igbo nɔngɔn keren, a ite nɔngɔn keren nun a tagi.

¹¹ A naxa xεεma fanyi maso a ma, a nun a dε kirie ma.

¹² A naxa xebenyi nde sa na dε kirie bun ma, naxan igbo suxui keren a nun a tagi. A naxa xεεma sa na fan dε kirie ma.

¹³ A naxa a susude digilinxí naani rafala xεεma ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra.

¹⁴ E nu na na xebenyi bun ma. Wuri kuyee nu soma nee kui teebili xaninfe ra.

¹⁵ A naxa wuri kuyee masoli kasiya wuri ra, a e maso xεεma ra. Nee findi teebili tongose ra.

¹⁶ Piletie, tɔnbilie, pɔotie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima sεrεxε yeerama daaxi xa fe ra, a naxa e birin yailan xεεma fanyi ra.

¹⁷ A naxa lanpui dɔxɔse nde yailan xεεma fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui dɔxɔde naxee maniya sansi fugee ra, na birin findi keren na.

¹⁸ Salon senni nan mini lanpui dɔxɔse bili ma, saxan sεeti keren, saxan boore sεeti.

¹⁹ Tɔnbili saxan nan lu na salon senni birin xun ma. E maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a burexeee nun a fugee tagi.

20 Tōnbili naani gbete nan lu lanpui dōxōse bili ma. E fan maniya sansi bogi ra naxan dōxōxi a burexee nun a fugee tagi.

21 Na salon firin firin dōxō saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sa ne mənni fan ma.

22 Na tōnbilie nun lanpui salonyie findi keren na, e yailan xεεma fanyi xabuxi ra.

23 A naxa lanpui solofera yailan, a e dōxō e dōxōdee ma alako e dεxε xa yare iyalan.

24 Xεεma naxan nawalixi lanpui dōxōse nun lanpui yirabase yailanfe ra, na findi xεεma kilo tongo saxan nun naani nan na.

25 A naxa surayi sεrεxεbade yailan kasiya wuri ra. A kuya nōngōn keren, a igbo nōngōn keren, a sεeti naani birin lan, a ite nōngōn firin. Ferie naxa lu a tuxuie ra, e nun sεrεxεbade findi se keren na.

26 A naxa na sεrεxεbade birin maso xεεma xinde ra, a fari, a sεetie, a ferie, nun a dε kiri.

27 A naxa suxuse digilinxi firin yailan xεεma ra sεrεxεbade sεeti firinyie ma, a dε kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xaninfe ra.

28 A naxa na wurie yailan kasiya wuri ra, a naxa xεεma maso e ma.

29 A naxa ture sεniyenxi nun surayi xiri fanyi yailan naxan nawalima sεrεxεdube tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra alo labunde rafalε a rafalama ki naxε.

38

Sεrεxεbade, ye sase xungbe, nun tεtε

1 A naxa sεrεxε gan daaxi sεrεxεbade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nōngōn suuli, a igbo

nongon suuli, a seeti birin lan, a ite nongon saxan.

² A naxa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keran na serexebade ra. A naxa wure gbeeli maso na birin ma.

³ A naxa serexebade yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alo xube sasee, pelie, poctie, sube soxosee, nun tundee te sama naxee kui.

⁴ A naxa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. A naxa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma,

⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi.

⁶ A naxa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma.

⁷ A naxa e raso suxuse digilinxsi naanie kui serexebade seeti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ A naxa horomelingira ye sase xungbe nun a doxose yailan wure gbeeli ra, a naxan soto ginee ra naxee nu malanma horomelingira sode de ra.

⁹ A naxa tete yailan suwa dugi ra. Tete kuya nongon kemem yirefanyi mabiri ra.

¹⁰ A naxa gere dugi gbaku na wuri moxjen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee naxa yailan gbeti ra.

¹¹ Tete kuya nongon kemem koala fan mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri moxjen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹² Tete igbo nongon tongo suuli sogegorode mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma.

13 Tete igbo nɔ̄ngɔ̄n tongo suuli sogetede fan mabiri ra.

14 A naxa gεrε dugi gbaku sεeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na kuyε nɔ̄ngɔ̄n fu nun suuli.

15 A naxa gεrε dugi gbεtε gbaku boore sεeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan kuyε nɔ̄ngɔ̄n fu nun suuli.

16 Tete naxa yailan suwa dugi ra.

17 Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra.

18 Tete sode dε naxa yailan suwa dugi ra naxan masɔ̄xɔ̄xi gesε gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Na dugi kuya nɔ̄ngɔ̄n mɔ̄xɔ̄jɛn, a ite nɔ̄ngɔ̄n suuli, alɔ̄ tete dugi birin xa maite.

19 A naxa na gbaku wuri naani ma, naxee tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee nun na wuri xunyie yailanxi gbeti ra.

20 Hɔ̄rɔ̄mɔ̄lingira nun tete luuti xirima se naxee ma, nee birin yailan wure gbeeli nan na.

21 Hɔ̄rɔ̄mɔ̄lingira, seede walaxε na naxan kui, a wali dεntεgε nan yi ki. Lewi bɔ̄nsɔ̄e na wali raba Munsa xa yaamari nan bun ma. Haruna xa di, Itamari nan findi na wali yarerati ra.

22 Besaleli, Uri xa di, Xuru xa mamadi, Yuda bɔ̄nsɔ̄e, naxa Alatala xa yaamari birin naba, a naxan masen Munsa bε.

23 Oholiyabu, Axisamaki xa di, Dana bɔ̄nsɔ̄e, findi Besaleli malima nan na. A nu fata se masolide nun suwa dugi masɔ̄xɔ̄de gesε gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli daaxi ra.

24 Xεεma xasabi naxan nawalixi hɔrɔmɔlingira tife ra, naxan soto hadiya ra, a lan kilo keme solomanaani kilo tongo solomanaani nan ma hɔrɔmɔlingira maniyase seriye ki ma.

25 Gbeti xasabi naxan soto mixi kontixie ra, na lan ne kilo wulu saxan kilo keme solo-masaxan nun tongo solofera nun suuli nan ma hɔrɔmɔlingira maniyase seriye ki ma.

26 Mixi wulu keme senni mixi wulu saxan keme suuli tongo suuli, naxee nu bara ne mɔxɔnen soto nun na xanbi, naxee kontixi Isirayilakae tagi, kankan naxa gbeti giramu senni fi hɔrɔmɔlingira maniyase seriye ki ma.

27 E naxa gbeti kilo wulu saxan kilo keme naani raxunu wuri sanbunyi keme yailanfe ra hɔrɔmɔlingira nun tete be. Wuri sanbun keren findi gbeti kilo tongo saxan nun naani nan na.

28 Na kilo mɔxɔnen naxan lu, na naxa yailan dugi nun wuri sususee nun wuri xunyie ra.

29 Wure gbeeli xasabi naxan soto Isirayila xa hadiya ra, a lan kilo wulu firin kilo keme naani nun solofera.

30 E naxa a findi hɔrɔmɔlingira sode de wuri sanbunyie ra, nun serexebade wure gbeeli daaxi, nun na xa yirabase birin,

31 nun tete wuri sanbunyie, nun a sode de xa wuri sanbunyie, nun tete maxirisee ra.

39

Serexedube sosee

1 E naxa sose seniyenxie degé Haruna nun serexedubee be naxee walima hɔrɔmɔlingira kui. Na sose yailanxi gesé geré daaxi, bulu daaxi,

a gbeeli, nun suwa dugi ra, alɔ Alatala a yamari Munsa be ki naxε.

² E donma kuye yailan ne xεema gesε ra, gesε gerε daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra.

³ E naxa xεema kebela itala, e a ixaba e a yailan waya ra. E naxa gesε gerε daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi masoxɔ na waya ra. A findi wali tofanyi nan na.

⁴ E naxa tanki raxunmase firin yailan naxee xirima donma kuye ra.

⁵ Beleti fan yailan na ki ne gesε gerε daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. Na beleti nun donma findi kerèn na. Na birin yailanxi alɔ Alatala Munsa yamari ki naxε.

⁶ E naxa onixi gεmεe rawali, e naxa e rabilinyi findi xεema ra. E naxa Isirayila xa die xili masoli e ma, alɔ e sεbεli masolima xurunde ma ki naxε.

⁷ E naxa e sa tanki raxunmassee ma, e xa findi tɔnxuma see ra Isirayila xa die xa fe ma, alɔ Alatala Munsa yamari ki naxε.

⁸ E donma kanke raxunmase yailan ne a fanyi ra alɔ donma kuye. E na suwa dugi soxɔ xεema gesε, gesε gerε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra.

⁹ A xa kuyε nun a xa igboya lan ne suxui kerèn ma, a findi dugi firin na.

¹⁰ Gεmε tofanyie safε naani nu na a ma. Safε singe findi gεmεe nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode.

¹¹ Safε firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman.

¹² Safε saxan nde, opale, agati, nun ametisite.

13 Safə naani nde, kiroslite, onixi, nun yasipe. Xεεma nu na na gεmε birin rabilinyi ma.

14 Isirayila xa die xilie masoli na gεmε fu nun firin ma, alɔ sebəli masolima xurundə ma ki naxε. Kankan xili masoli gεmε nde ma. E findi Isirayila bɔnsɔe fu nun firinyi matɔnxuma se nan na.

15 E luuti die dεgε ne na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xεεma ra.

16 E xurundə firin yailan xεεma ra, e e dεgε donma kanke raxunmase ma a dε kiri firinyie ma a fuge ra.

17 E na luuti xεεma daaxie xiri na xurundə firinyie ma, naxee dεgεxi donma kanke raxunmase dε kiri ma.

18 E man na luuti firinyie xiri donma kuye tunki raxunmasee ma.

19 E xurundə firin gbεtε yailan xεεma ra, naxee dεgεma donma kanke raxunmase dε kirie ma a labe ra. E nee dεgε donma kuye sεeti ma.

20 E man naxa xurundə firin gbεtε yailan xεεma ra, naxee dεgεma tunki raxunmasee labe ra, dεnnaxε ilanma beleti ra.

21 Donma kanke raxunmase naxa xiri donma kuye ma luuti gεrε daaxi ra naxan nasoma xurundee kui naxee dεgεxi donma kanke raxunmase nun donma kuye ma, alɔ Alatala a yamari Munsa bε ki naxε.

22 E naxa sεrεxεdubε xa donma kuye bun magoroe sɔxɔ gesε gεrε daaxi ra.

23 E naxa a xunyi rasode xaba a tagi, e na sode dε masɔxɔ, alako bɔɔde yo naxa lu a ma.

24 E naxa a raxunma pirinti gεrε daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi

ra a rabilinyi birin ma.

²⁵ E naxa tələnyi xəəma daaxie dəgə na pirintie tagi, alako tələnyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma.

²⁶ Tələnyi nde lu wuri bogi birin tagi na donna kuye bun magoroe sanbunyi birin ma, alako sərəxədubə xa wali raba alə Alatala a yamari Munsa bə ki naxə.

²⁷ E naxa donna kuye bun magoroe gətə dəgə suwa dugi ra, naxan səxəxi a fanyi ra, Haruna nun a xa di xəməe bə.

²⁸ Xunmasee naxa yailan suwa dugi ra. E naxa wantan bun soe fan dəgə suwa dugi ra.

²⁹ E naxa bəleti yailan suwa dugi ra, naxan masəxəxi a gərə daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli ra, alə Alatala a yamari Munsa bə ki naxə.

³⁰ E naxa walaxə lanmadı yailan xəəma ra, a findi tənxuma səniyənxi ra. E naxa səbeli masoli a ma, alə e səbeli masolima xurundə ma ki naxə, a masenfe ra, «Mixi səniyənxi Alatala bə.»

³¹ E naxa a xiri gəsə gərə daaxi nun gəsə bulu daaxi ra xunmase ma a tigi ra, alə Alatala Munsa yamari ki naxə.

Hərəməlingira xa see

³² Hərəməlingira xa wali rajən na ki ne, Ala mixi lima dənnaxə. Isirayilakə a birin naba ne alə Alatala Munsa yamari ki naxə.

³³ E naxa hərəməlingira xanın Munsa xən ma nun a se birin:
tətə nun a see,
suxusee,
xebenyie,
wuri kuyee məcli firin,

wuri sanbunyie,
 34 hɔrɔmɔlingira makotosee,
 naxan yailanxi yεxεε kontonyi kiri gbeeli ra,
 a nun naxan yailanxi peremui kiri ra,
 dugi naxan gbakuxi yire sεniyεnxi fisamante
 sode dε ra,
 35 saatε kankira nun a xa wuri kuyee,
 seede kankira dεrakote,
 36 teebili,
 teebili xa yirabase birin,
 taami naxan sama teebili fari sεrεxε ra,
 37 lanpui dɔxɔse xεεma daaxi,
 lanpuie nun e yirabase birin,
 lanpui ture,
 38 Surayi sεrεxεbade xεεma daaxi,
 ture sεniyεnxi,
 surayi,
 dugi naxan gbakuxi tεtε sode dε ra,
 39 sεrεxεbade wure gbeeli daaxi,
 a xa wuri kuyee,
 wuree sube sama naxee fari,
 a xa yirabase birin,
 ye sase xungbe nun a dɔxɔse,
 40 tεtε dugie,
 wurie dugie gbakuma naxee ma
 nee sanbunyie,
 dugi naxan gbakuxi hɔrɔmɔlingira sode dε ra,
 luutie,
 wurie luutie xirima naxee ra,
 a nun hɔrɔmɔlingira xa yirabase birin, Ala
 maxandi yire,
 41 sεrεxεdubεe xa sose naxee rawalima yire
 sεniyεnxi kui,

Haruna nun a xa die xa sose səniyənxie naxee rawalima e xa sərexədubə wali kui.

42 Isirayilakae naxa na wali birin naba, alç Alatala a yamari Munsa bə ki naxə.

43 Munsa to na wali birin to a rabaxi alç Alatala a yamari ki naxə, a naxa duba Isirayilakae bə.

40

Ala xa yaamarie rakamalife

hərəməlingira xa fe ra

1 Alatala naxa a masen Munsa bə,

2 «Kike singe xi singe, i xa hərəməlingira ti, Ala wo lima dənnaxə.

3 I xa saate kankira dəxə na kui dugi xanbi ra.

4 I xa teebili yailan mənni, i fa see dəxə a ma a raba ki ma. I xa lanpui dəxəse ti naa, i fa lanpuie dəxə a fari.

5 I xa surayi sərexəbade xəxma daaxi dəxə saate kankira ya ra, i fa dugi gbaku hərəməlingira sode də ra Ala maxandi yire.

6 I xa sərexəbade dəxə hərəməlingira sode ya ra, Ala wo lima dənnaxə.

7 I xa ye sase xungbe dəxə hərəməlingira nun sərexəbade tagi, i fa ye sa a kui.

8 I xa hərəməlingira tətə ti, i fa dugi gbaku tətə sode də ra.»

9 «I na gə na ra, i xa ture səniyənxi tongo, i fa a sa hərəməlingira nun a kui se birin ma, e xa səniyən Alatala bə.

10 I man xa na raba sərexəbade nun a yirabase birin ma. E xa səniyən Alatala bə.

11 I man xa na raba ye sase xungbe nun a dəxəse ma, e xa səniyən Alatala bə.»

12 «I xa Haruna nun a xa die malan hɔrɔmɔlingira sode də ra, i fa e maxa ye ra.

13 I xa sereχedubə sose seniyenxie ragoro Haruna ma, i fa ture seniyenxi sa a ma alako a xa findi n ma sereχedubə ra.

14 I xa sereχedubə sose seniyenxie ragoro a xa die fan ma,

15 i fa ture seniyenxi sa e ma alɔ i naxan nabaxi e baba ra, alako e fan xa findi n ma sereχedubəe ra. Na wali luma e yi ra, a nun naxee fama e xanbi ra abadan.»

16 Na temui Munsa naxa Alatala xa yaamari birin naba alɔ a fala a bɛ ki naxə.

17 Kelife e mini Misira bɔxi kui temui naxə, jɛ firin nde, kike singe, tengə singe lɔxəe, a naxa hɔrɔmɔlingira ti.

18 Munsa naxa hɔrɔmɔlingira sanbunyie sa, a a wuri birin ti,

19 a fa dugie itala hɔrɔmɔlingira xun ma, a nun a makotosee alɔ Alatala a yamarixi ki naxə.

20 Munsa naxa saate walaxə firinyie sa saate kankira kui, a fa kankira wurie raso kankira suxuse digilinxie kui, a kankira dərakote sa a də ra naxan findixi xunsare yire ra.

21 A to ge na rabade, a naxa saate kankira xanin hɔrɔmɔlingira kui, a a dɔxɔ yire seniyenxi fisamante kui. A naxa dugi gbaku na ya ra, alako mixi yo naxa a to alɔ Alatala a yamarixi ki naxə.

22 A naxa hɔrɔmɔlingira teebili dɔxɔ dugi ya ra a kɔɔla mabiri,

23 a fa taamie sa a fari a safə ki ma Alatala ya xɔri alɔ Alatala a yamarixi ki naxə.

²⁴ A naxa lanpui dōxōse ti hōrōmōlingira kui teebili ya ra a yirefanyi mabiri,

²⁵ a fa lanpuie ti na fari Alatala ya xōri alō Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁶ A naxa surayi sərəxəbade dōxō hōrōmōlingira kui dugi gbakuxi a ya ra,

²⁷ a fa surayi gan mənni alō Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁸ A naxa dugi gbaku hōrōmōlingira sode de ra.

²⁹ A naxa sərəxəbade dōxō hōrōmōlingira sode de ra. A naxa sərəxə gan daaxi ba mənni nun hadiya alō Alatala a yamarixi ki naxe.

³⁰ A naxa ye sase xungbe dōxō hōrōmōlingira nun sərəxəbade tagi, a ye sa a kui maraseniyenyi xa fe ra.

³¹ Munsa, Haruna, nun Haruna xa die nu luma e bəlexəe nun e sanyie maxa ra naa,

³² e soma hōrōmōlingira kui təmui naxe, a nun e sərəxə bama təmui naxe alō Alatala Munsa yamarixi ki naxe.

³³ Munsa naxa tətə rabilin hōrōmōlingira nun sərəxəbade ra, a fa dugi gbaku tətə sode de ra.

³⁴ Munsa to ge na birin na, nuxui naxa din hōrōmōlingira xun ma, Ala e lima dənnaxe. Alatala xa nōrə naxa hōrōmōlingira rafe,

³⁵ han na naxa a niya Munsa mu nu nōma sode na kui. Alatala xa nōrə nu bara na rafe, nuxui fan nu radinxı na birin xun ma.

³⁶ Kelife na təmui e xa biyaasie kui, Isirayilakae mu jərə fələma fo nuxui na keli hōrōmōlingira xun ma.

³⁷ Xa nuxui mu te hōrōmōlingira xun ma, Isirayilakae mu jərə raminima sigafe yire gbəte.

38 Alatala xa nuxui nu luma hərəməlingira xun
ma yanyi nun kəə ra. Isirayilakae nu tə dəxəxi
toma nuxui kui kəə ra. A lu na ki nə e xa biyaasi
birin kui.

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2